

"The RJL story"

För ett bra liv i en attraktiv region

Hur allt började

Är vård en social vetenskap

Hur har filosofin och kulturm påverkat vården?

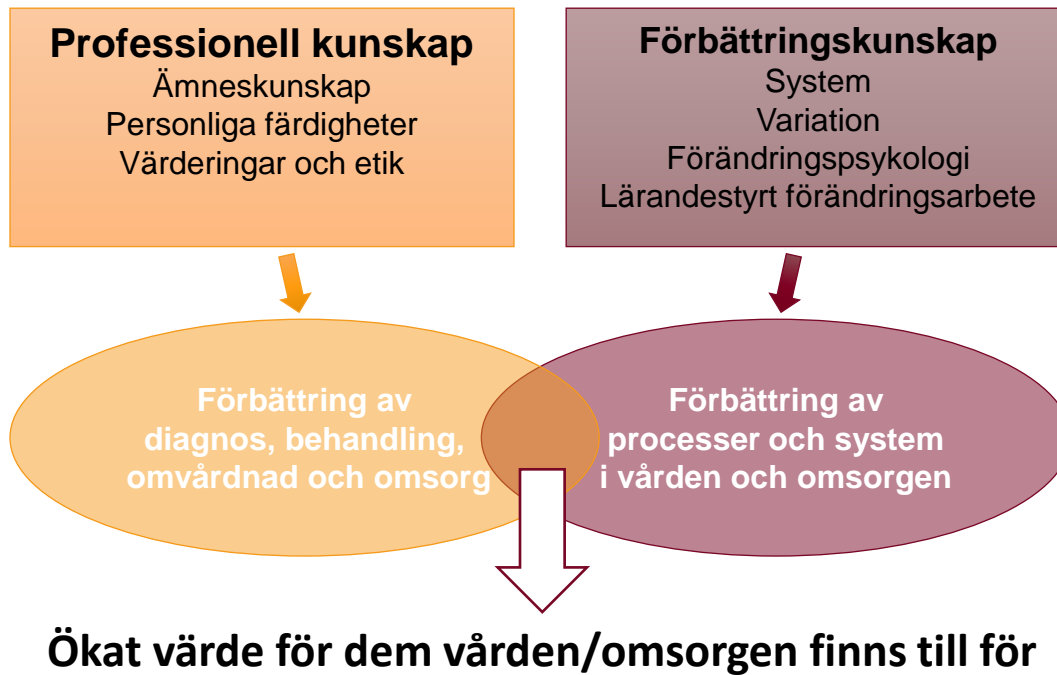
Hur blir man bäst på att bli bättre?

Teamarbetets betydelse

Tillitsbaserat ledarskap

Kloka val

Alla har två jobb

Hur vi genomför förbättringar

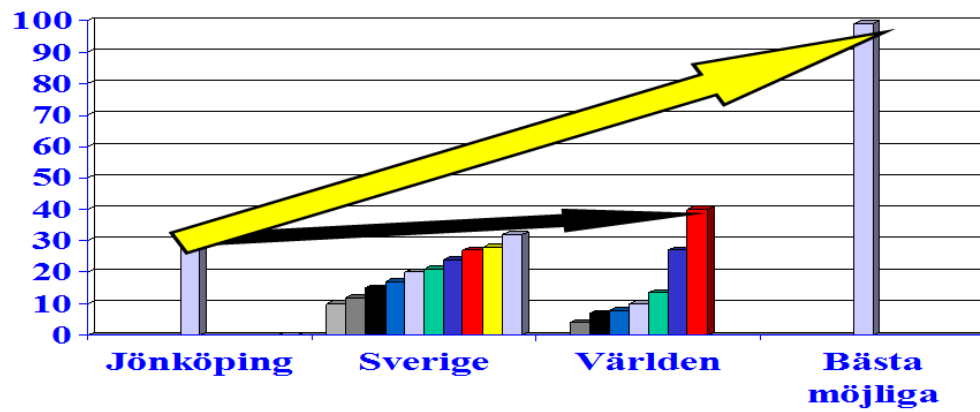
Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård

Enkla regler

1. Bäst för Esther
2. Ta ansvar för ert steg, ge feedback till steget före och underlätta för steget efter
3. Vi gör det tillsammans

Bästa möjliga!

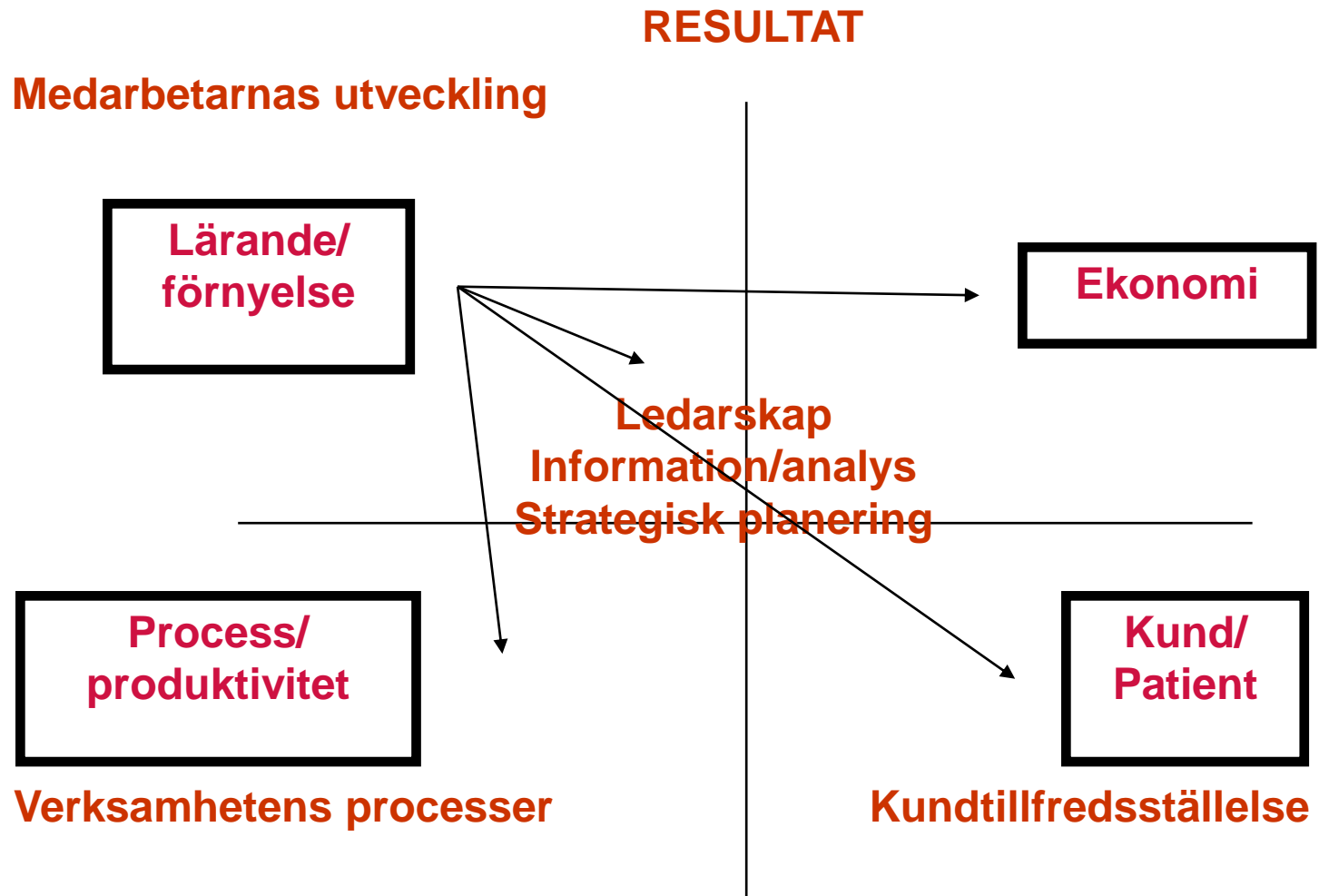

10 000 000 000 kr

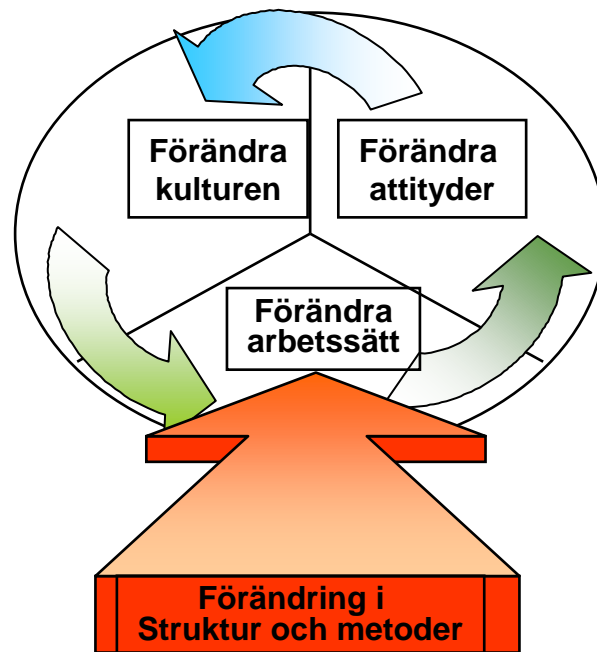
1. 1%= 100 000 000kr

Kvalitet är vår strategi

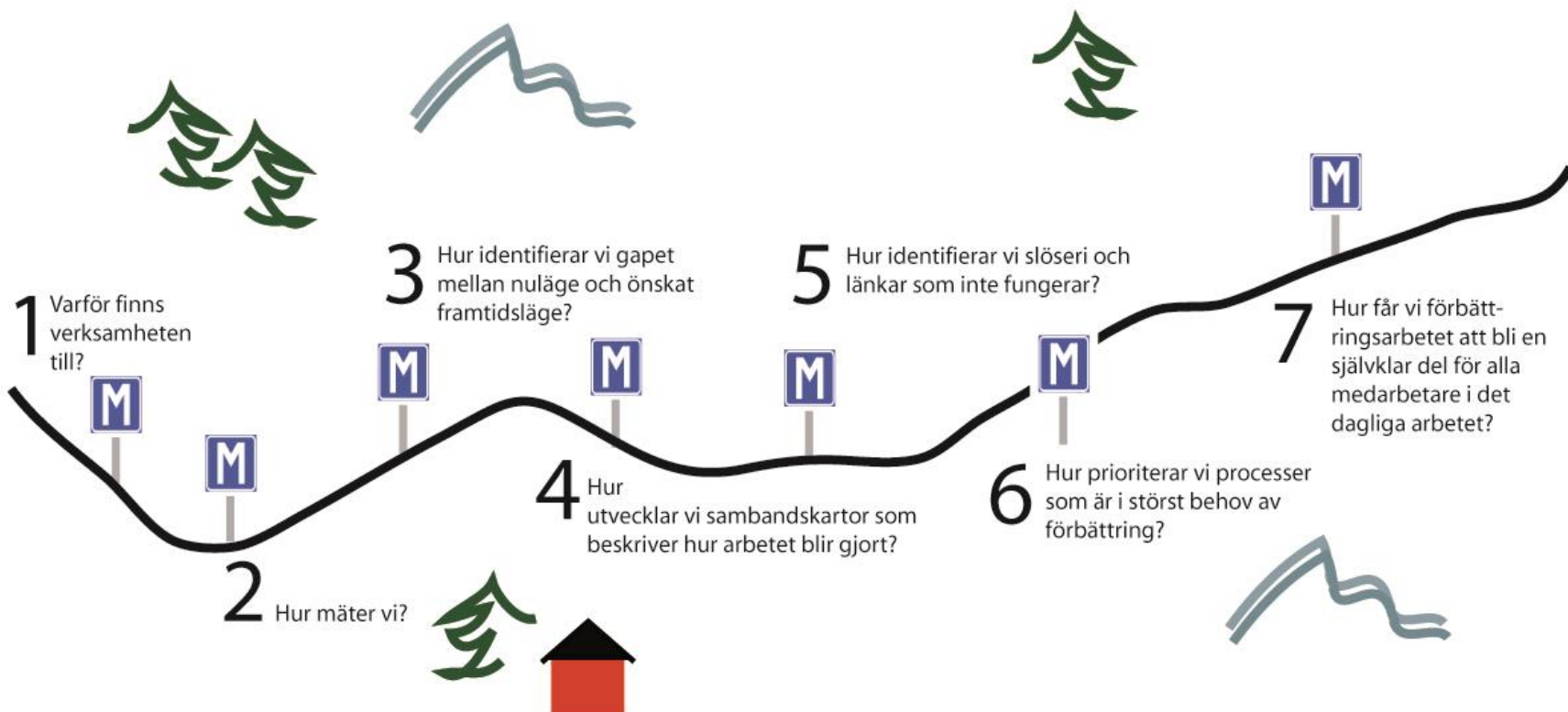
Verksamhetsidé och förändringar

2004-2023

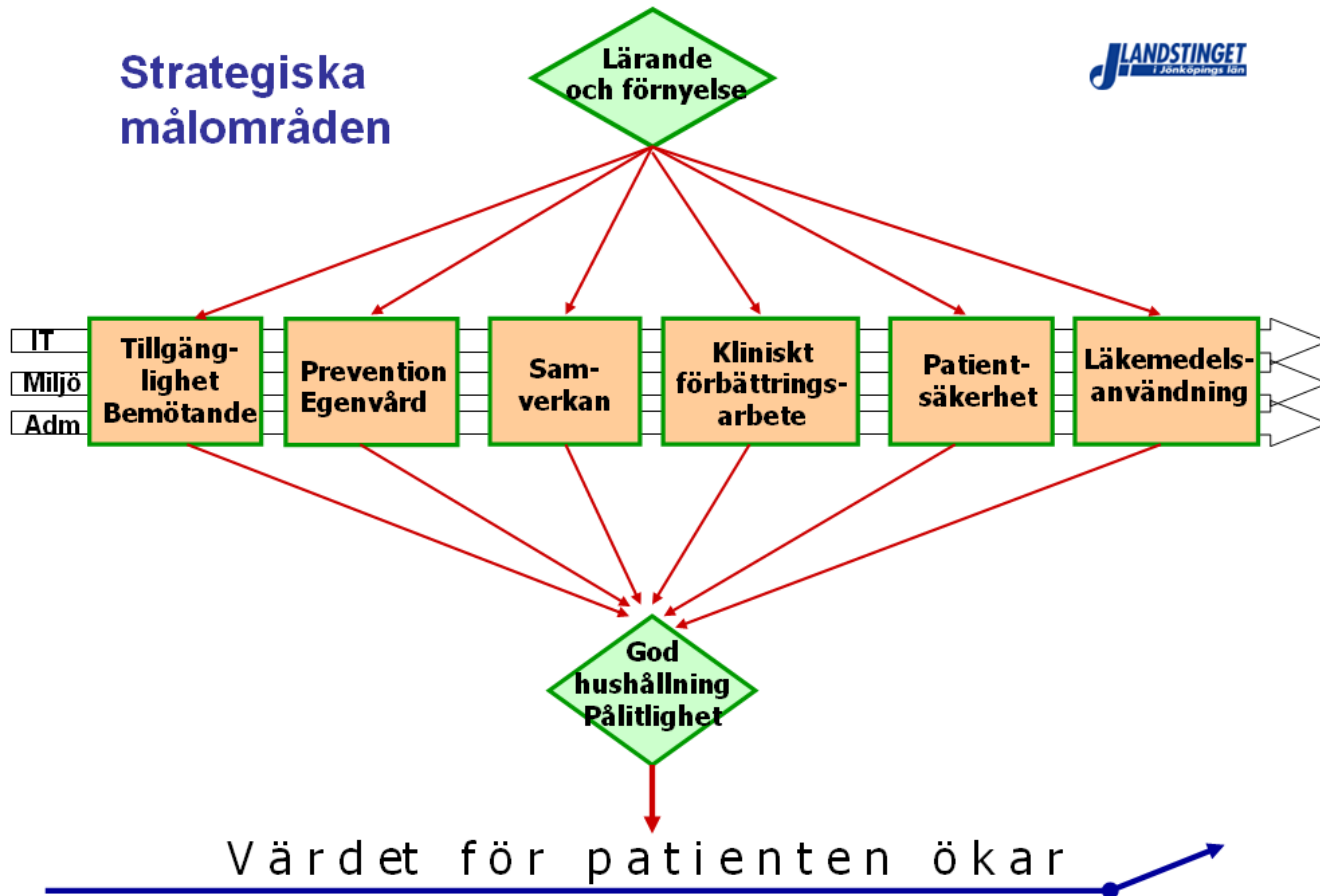
Sju frågeställningar visar vägen

för arbetslaget till bästa möjliga patientvärde

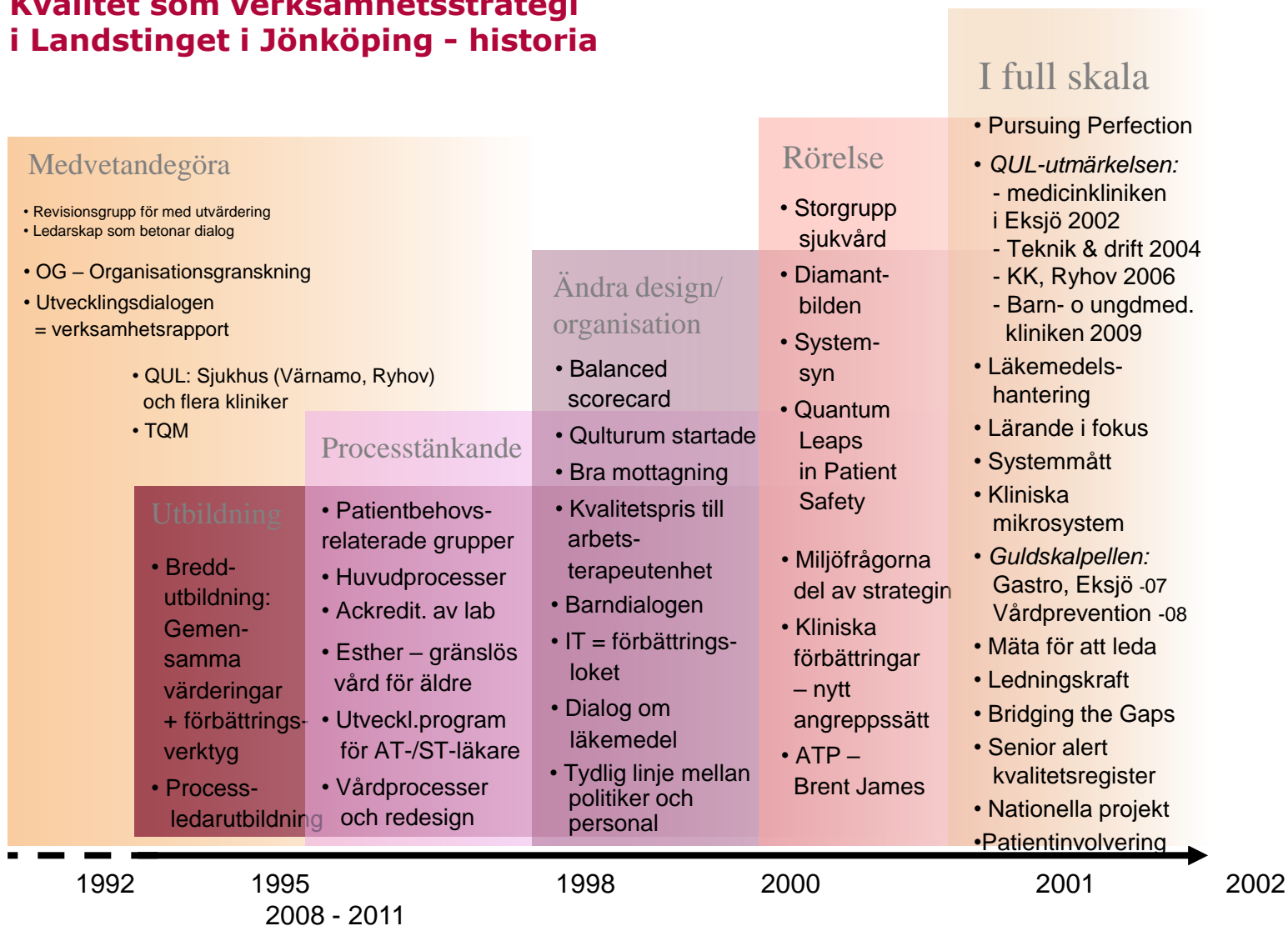
2004

Strategiska
målområden

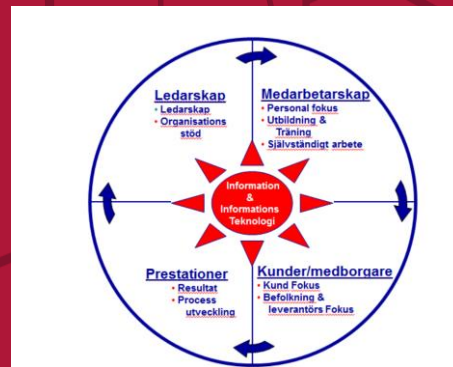
Värdet för patienten ökar

Kvalitet som verksamhetsstrategi i Landstinget i Jönköping - historia

Kvalitet som strategi

Förändringsledning, co-production,
och mikrosystem

***“Is it possible to move from an approach of just stability to an approach where we become successful in change?”
Albinsson 1998***

1964 – Bob Dylan

1. Come mothers and fathers
Throughout the land
And don't criticize
What you can't understand
Your sons and your daughters
Are beyond your command
Your old road is rapidly agin'
Please get out of the new one
If you can't lend your hand
For the times they are a-changin'

Bodil Jönsson

1. Ingenting styr framtiden
så hänsynslöst som en
uppbyggd
tankeinfrastruktur. Därför
är det främst genom
förändringar i den som
du kan påverka
framtiden. Vilket är
nästan omöjligt – men
ändå sker hela tiden.

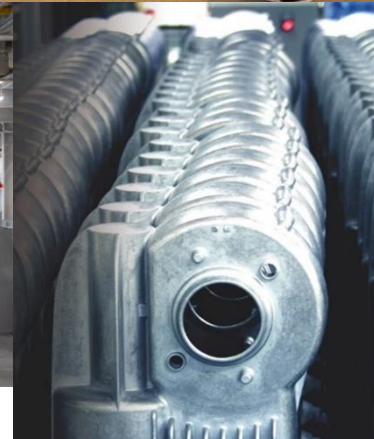
2. *Ur boken Guld.*

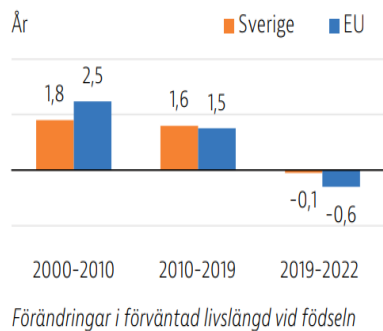

Förtroende

1. För tredje året i rad är förtroendet för sjukvården som helhet högst i landet
2. För andra året i rad är förtroendet för sjukhusen högst i landet
3. För fjärde året i rad är förtroendet för vårdcentralerna högst i landet
4. Länsborna är mest nöjda i landet med jämlikheten inom sjukvården
5. I Region Jönköpings län upplever sig flest ha tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver

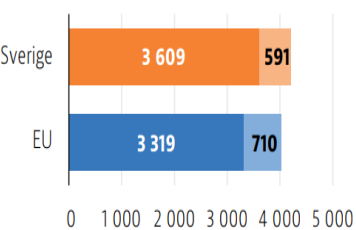
Hälsostatus

Sverige hade EU:s näst högsta medellivslängd 2022 med 83,1 år. Efter en kraftig minskning under pandemins första år steg medellivslängden 2021 och 2022 till nästan samma nivå som före pandemin. Skillnaderna i medellivslängd baserat på utbildningsnivå är stora i Sverige och har ökat de senaste 20 åren.

Anpassningsförmåga

De offentliga utgifterna för hälso- och sjukvård ökade till följd av pandemin med över 3 % 2020 och med över 5 % 2021. Sverige har i sin återhämtnings- och resiliensplan anslagit 452 miljoner euro för att åtgärda brister inom äldreomsorgen som uppmärksammades under pandemin.

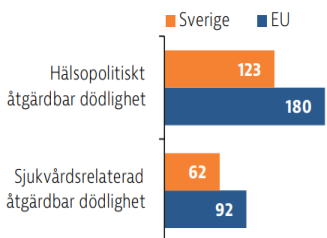
Statliga/obligatoriska system Privata källor

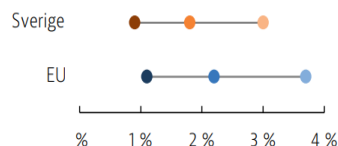
Hälso- och sjukvårdssystemet

Sveriges utgifter för hälso- och sjukvård ligger något över EU-genomsnittet: utgifterna per capita var 4 200 euro 2021, jämfört med 4 028 euro för EU i stort (justerat för skillnader i köpkraft). Offentliga medel täckte 86 % av hälso- och sjukvårdsutgifterna, vilket är högre än EU-genomsnittet på 81 %. Räknat som andel av BNP uppgick hälso- och sjukvårdsutgifterna 2021 till 11,2 %.

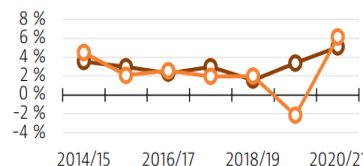
Euro per capita (kökraftsparitet), 2021

låginkomsttagare Alla höginkomsttagare

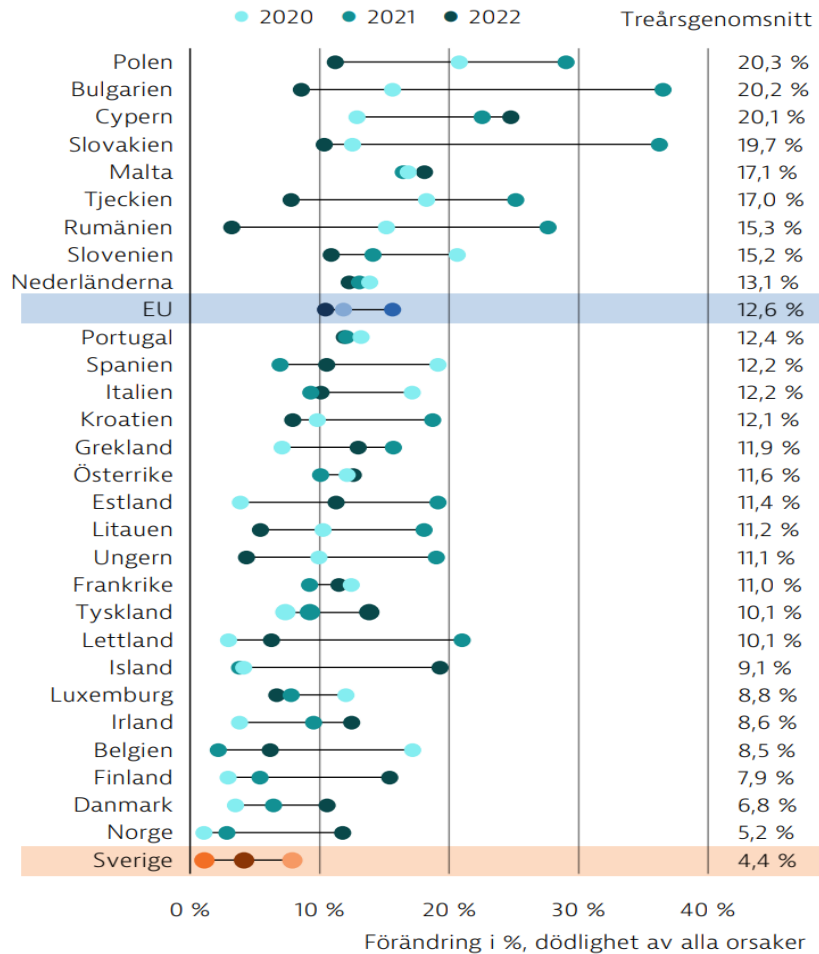

Offentliga utgifter för hälso- och sjukvård

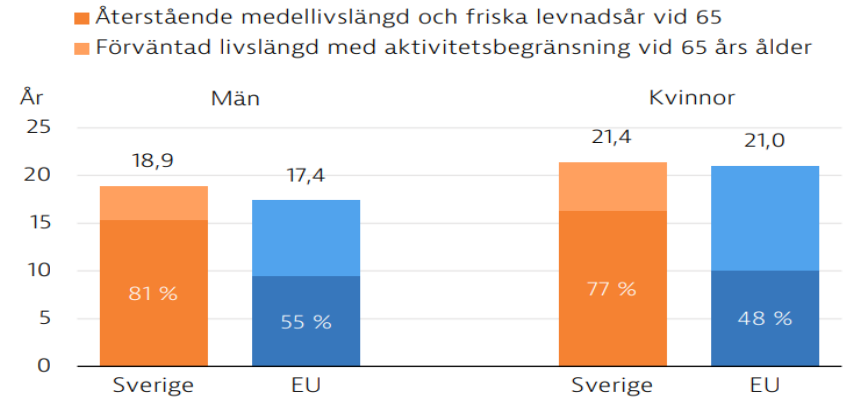

[7a6a9fc5-sv.pdf \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/7a6a9fc5-sv.pdf)

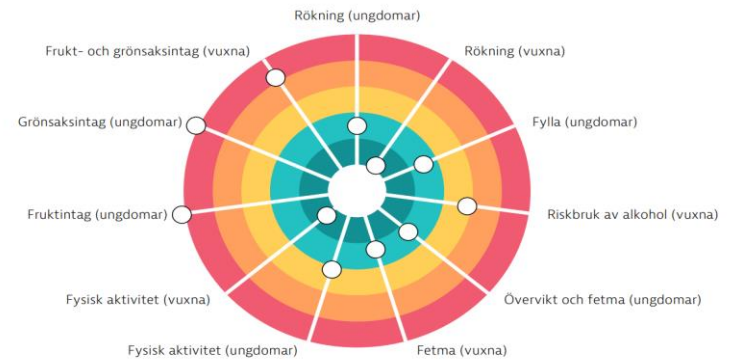
Figur 4. Treårsgenomsnittet för överdödlighet i Sverige var det lägsta bland EU-länderna

Figur 5. Äldre människor i Sverige lever längre och friskare liv än EU-genomsnittet

Figur 8. Sverige ligger bättre till än nästan alla andra EU-länder vad gäller de flesta riskfaktorer, förutom intaget av frukt och grönsaker

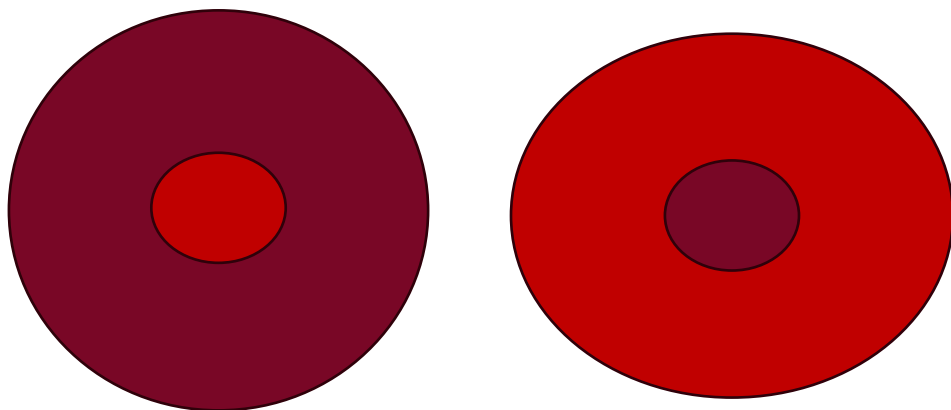

Anmärkingar: Ju närmare mitten punkten är placerad, desto bättre är landets resultat jämfört med andra EU-länder. Inget land hamnar i det vita mittenfältet, eftersom det finns utrymme för förbättringar på alla områden i samtliga länder.
 Källor: OECD:s beräkningar med utgångspunkt i HBSC-undersökningen 2022 när det gäller indikatorerna för ungdomar och den europeiska hälsoenkäten (EHIS) 2019 när det gäller indikatorerna för vuxna.

[7a6a9fc5-sv.pdf \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/7a6a9fc5-sv.pdf)

Framsikten är beroende av

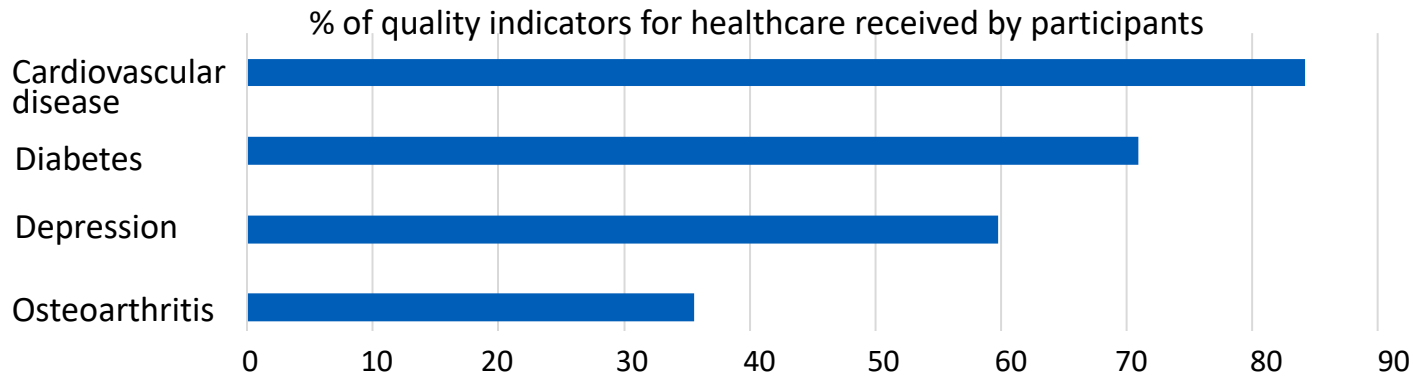
-formatet i det vi gör, vilket är en funktion av de konturer som vi har förmåga och möjlighet att se

1. Så länge vi är inne i vår egen snäcka tror vi att det är hela världen

The challenge in numbers

Hardcastle, A.C. et al.
The dynamics of quality: a national panel study of evidence-based standards 2015

*Healthcare represents a paradox. While change is everywhere, performance has flatlined: **60%** of care on average is in line with evidence- or consensus-based guidelines, **30%** is some form of waste or of low value, and **10%** is harm. The 60-30-10 challenge has persisted for three decades.*

Braithwaite and Glasziou May 2020

Despite impressive gains, notable shortcomings persist in normalising consistent, high-value, person-centered care. What is primarily missing is not progress in measurement, but progress in results. Changes in culture, investment, leadership, and even the distribution of power are even more important than measurement alone”

D’Avena A, Agrawal S, Kizer KW, et al.: Normalising High-Value Care: Findings of the National Quality Task Force. 2020

We cannot continue with the way we are doing things now

All service...at some level...is produced by professionals in collaboration with those who receive the benefit

The biggest challenge is not to make people accept new ideas...it is to make them abandon the old ones

John Maynard Keynes

Transformation is more often about unlearning than learning

Moving to Quality 3.0 in health and care improvement

Quality 1.0

Thresholds

“How might we establish thresholds for good healthcare service?”

Illustrative themes:

- Development of standards
- Inspection to assess
- Certification
- Guidelines

Quality 2.0

Organisation-wide systems

“How might we use ‘enterprise-wide systems’ for best disease management?”

Illustrative themes:

- Systems, processes
- Reliability
- Customer-supplier
- Performance measurement

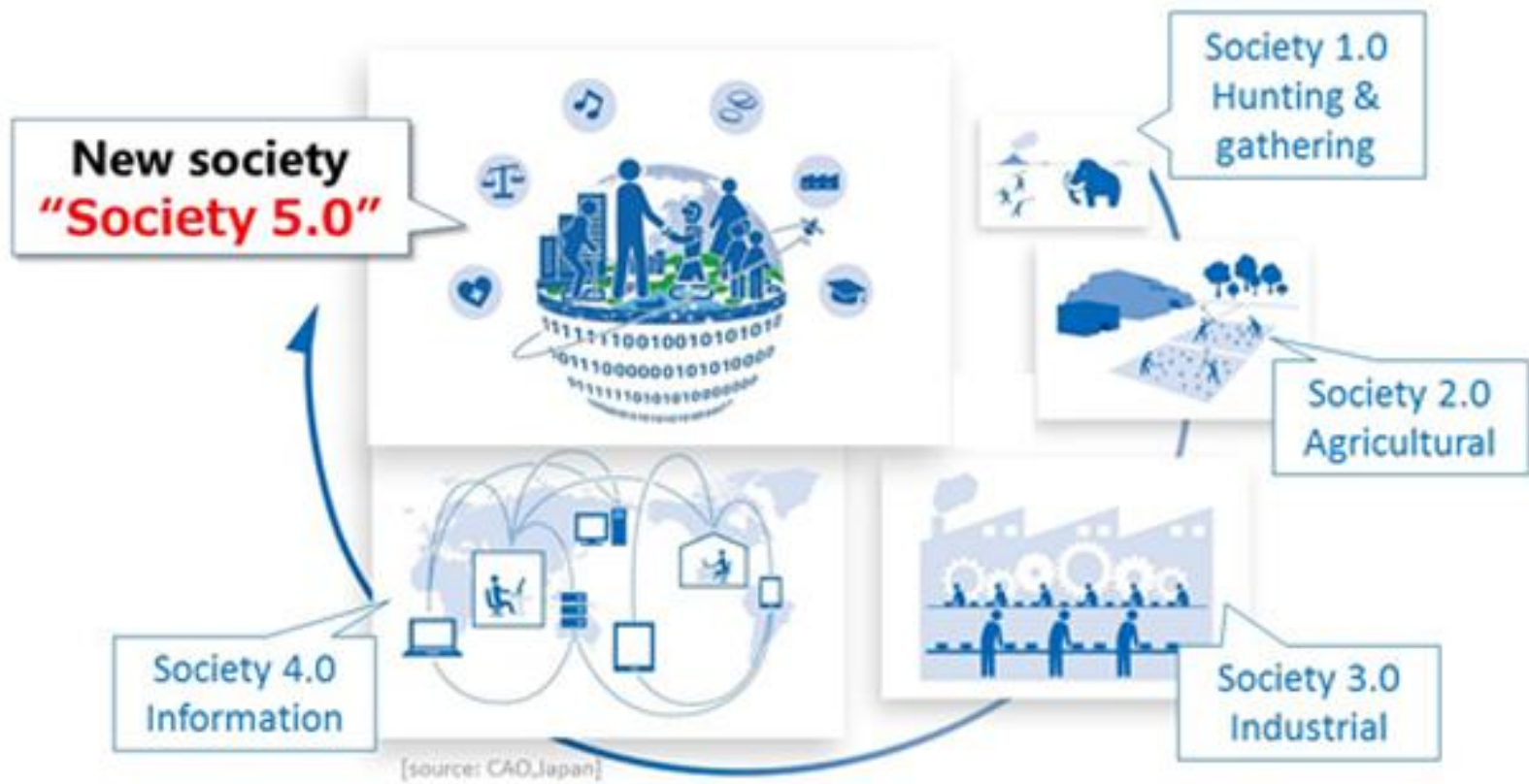
Quality 3.0

Coproduction of health

“How might we improve the value of the contribution that healthcare services makes to health making a service”

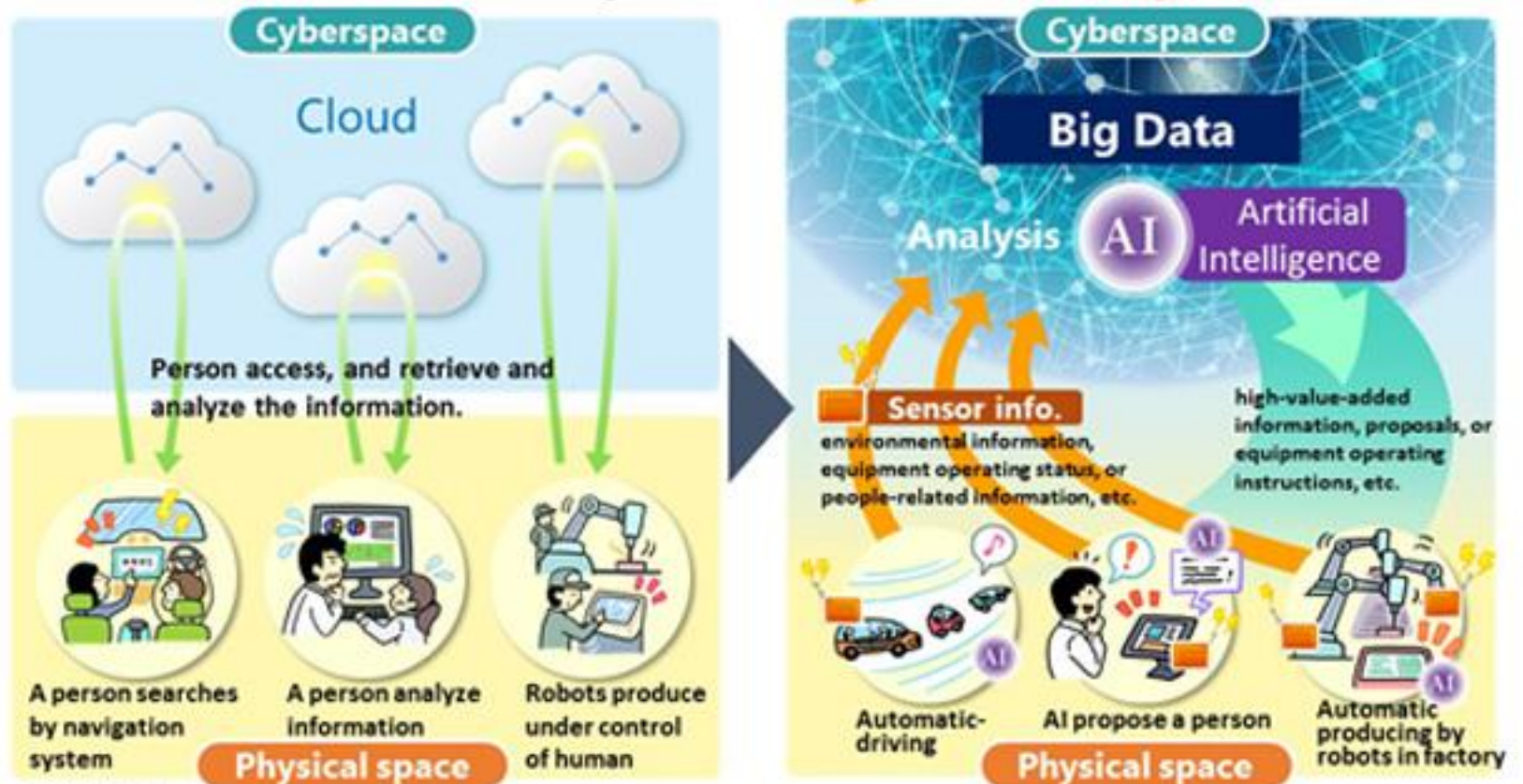
- Ownership of “health” Kinship of coproducing people
- Integration of multiple knowledge systems
- Value-creating system architecture

A multidimensional quality model: an opportunity for patients, their kin, healthcare providers and professionals to coproduce health. Peter Lachman, Paul Batalden, Kris Vanhaecht 2022 f1000research.com/articles/9-1140

Current information society (4.0)

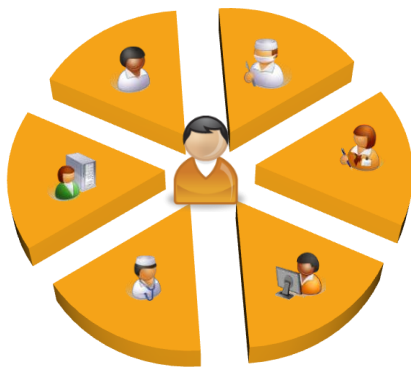
Society 5.0

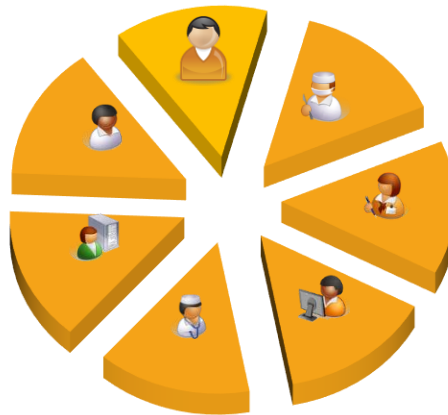
[source: CAO,Japan]

Co-design

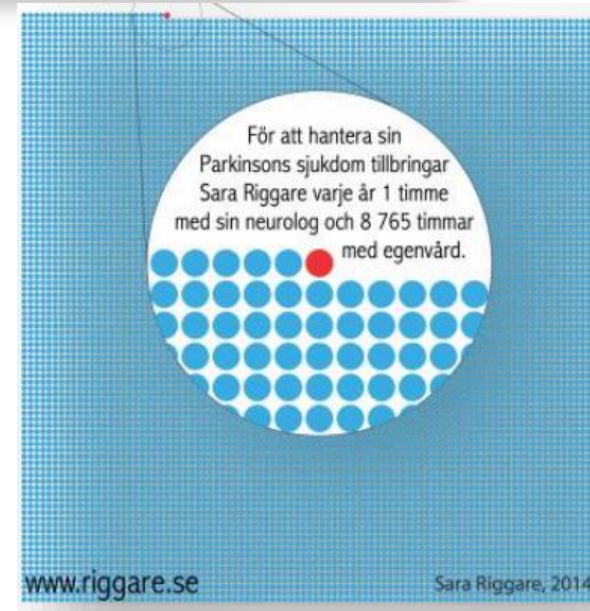

Person centrerung

Ta tillvara egenkraft

Nudging och sambandsmarkeringar

When life drives the service!

<https://www.youtube.com/watch?v=neSv7TdsLgk>

Hälsa kontroll för 3-4 åringar

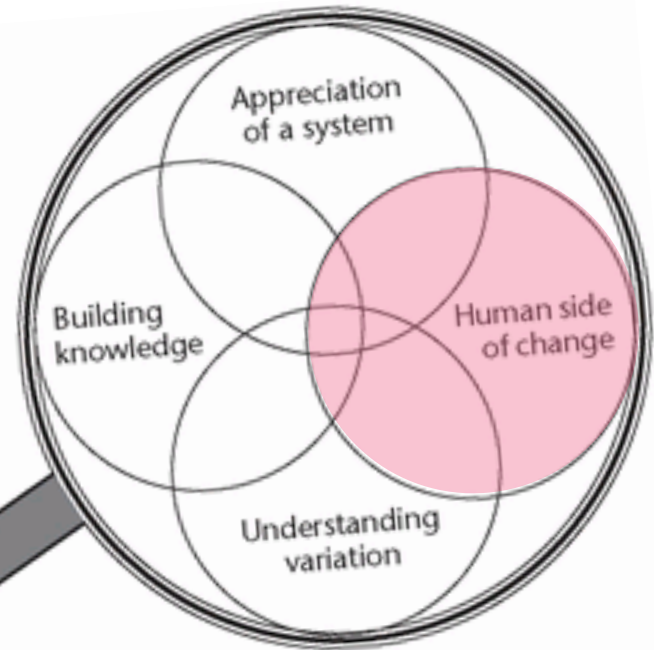
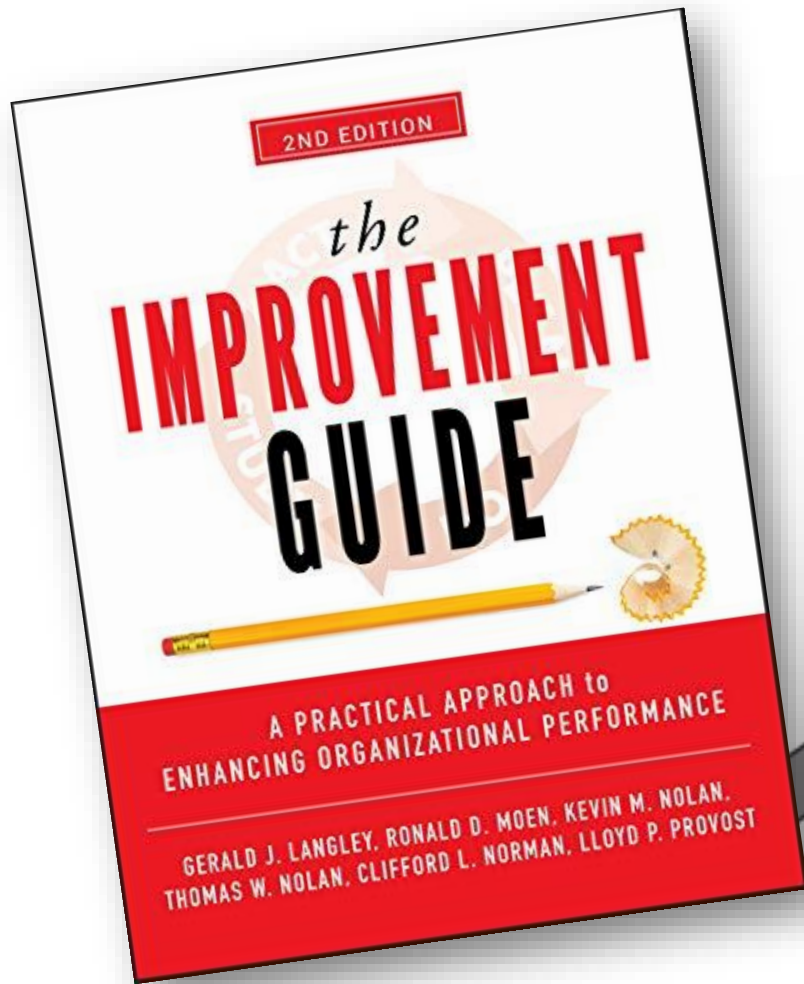

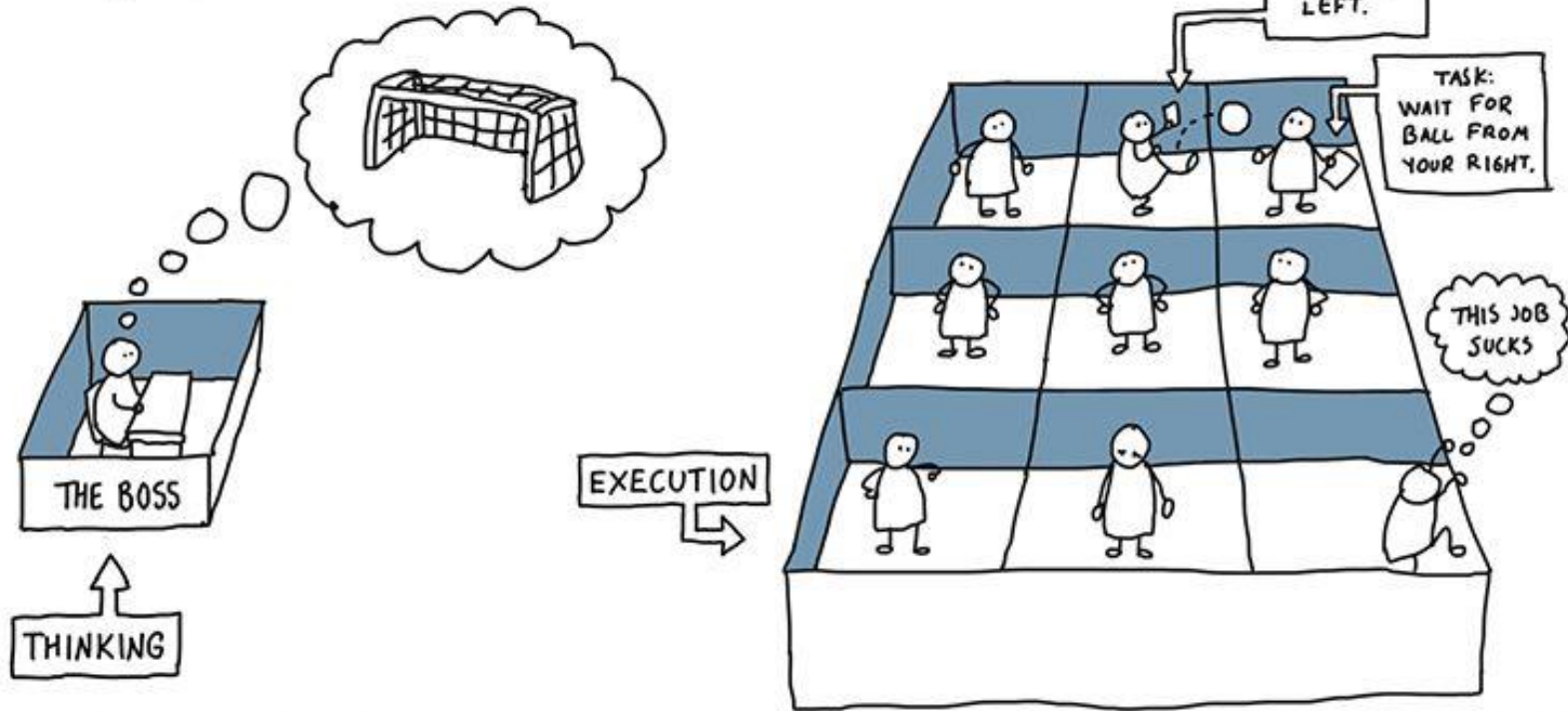
Digitalisering och verksamhetsutveckling som drivs utifrån kunden och användarens perspektiv

IF "EFFICIENT" ORGANISATIONS PLAYED FOOTBALL.

inspired by the book *Team of Teams* by Stanley McChrystal

BUSINESSILLUSTRATOR.COM/CONFUSED-CEO

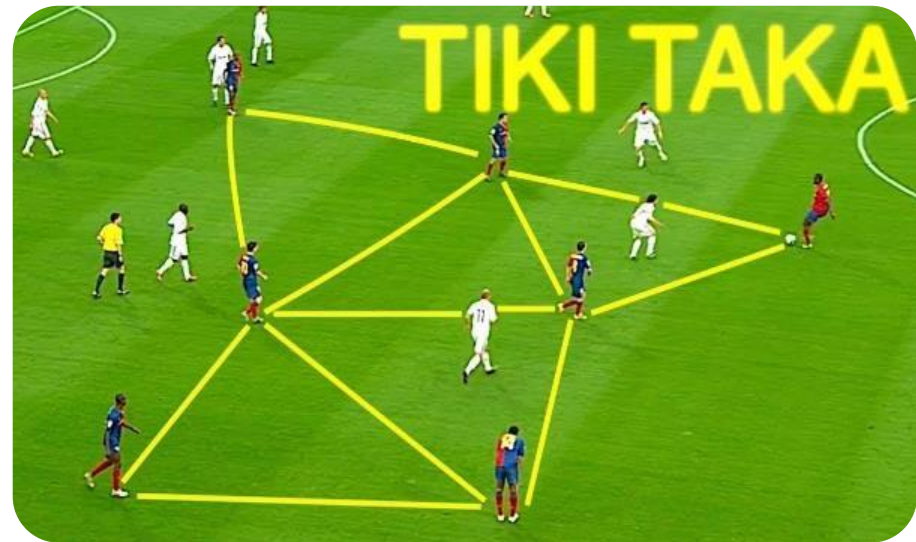
WHO INVENTED TIKI-TAKA FOOTBALL?

A) PEP GUARDIOLA

B) JOHAN CRUYFF

C) RINUS MICHELS

C) РИНОС МІЧЕЛС

En samhällelig kvalitetsutveckling (Quality 5.0)

1. Allt hänger ihop
2. En infrastruktur som är adaptiv
3. Kollektiv kompetens tas tillvara
4. Samarbete/tillsammans
5. Tillit och Öppenhet
6. Tillåtande och egen kraft
7. Teknik och Tekniska färdigheter... Respekt för kunskap och expertis
8. Goda framtidsbilder och vägkartor för framtiden

Quality 5.0

<https://news.cgtn.com/news/2019-06-29/What-does-Japan-s-Society-5-0-look-like--HUCOSFuaHe/index.html>

Örja socken 1760-1761

[Örja socken vid tiden för storskiftet.jpg \(1500x2311\) \(wikimedia.org\)](#)

The Statistical Process Control (SPC) Pioneers

**W. Edwards
Deming**

(1900 - 1993)

**Walter
Shewhart**

(1891 – 1967)

Joseph Juran

(1904 - 2008)

Hur gör vi för att...

...skapa värde med kunder och intressenter?

...involvera motiverade medarbetare?

...leda för hållbarhet?

...utveckla värdeskapande processer?

...förbättra verksamheten och skapar innovationer?

SIQ Managementmodell baseras på framgångsfaktorer som kännetecknar ledande organisationer. Framgångsfaktorerna är definierade utifrån forskning och praktisk tillämpning.

Framgångsfaktorer

SKAPAR VÄRDE MED KUNDER OCH INTRESSENTER

En organisations långsiktiga framgång beror på dess förmåga att skapa värde tillsammans med de som den finns till för. Kundens och intressenternas uttalade och underförstådda behov, krav, önskemål och förväntningar är vägledande för organisationens beslut och handlande.

LEDER FÖR HÅLLBARHET

Med engagerade ledare som utgår från kund- och intressentbehov förstärks en kultur som skapar förutsättning för hållbar utveckling. Ledare ser verksamheten, dess produkter, tjänster och processer som delar i en större helhet och verkar aktivt för att förbättra samhälle, miljö och ekonomi. Ledare tar till vara och utvecklar medarbetarnas och organisationens samlade kompetens och mångfald.

INVOLVERAR MOTIVERADE MEDARBETARE

En förutsättning för en framgångsrik organisation är motiverade medarbetare som känner sig uppskattade och respekterade. Ledare och medarbetare är engagerade i att utveckla en god arbetsmiljö. Alla ser sin roll i helheten och har ett tydligt mandat att bidra till verksamhetens utveckling.

UTVECKLAR VÄRDESKAPANDE PROCESSER

Organisationens verksamhet ses som processer som skapar värde med kunder och intressenter. Processorientering stimulerar förbyggande arbete, att grunderaker till problem identifieras och att faktabaserade beslut tas. Processerna är utformade för att skapa förutsägbara resultat. Samtidigt finns förmågan att snabbt ställa om med hänsyn till förändrade behov från kunder och intressenter.

FÖRBÄTTRAR VERKSAMHETEN OCH SKAPAR INNOVATIONER

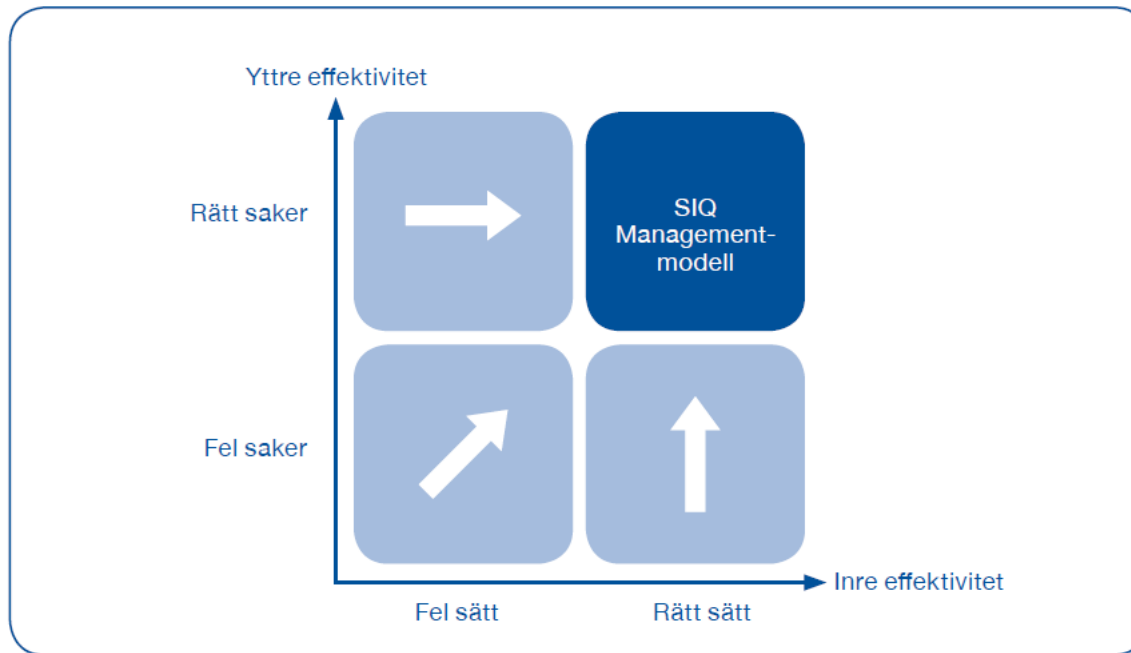
Framgångsrik hållbar verksamhet över tid kräver självständiga förbättringar som innovation av produkter, tjänster och processer. Förutsättningen för detta är en kultur som stimulerar till kontinuerligt lärande, kreativitet och nya idéer. Genom jämförelser med ledande organisationer får ledare och medarbetare kunskap om vad som kan uppnås och vägen dit. Ett systematiskt och uthålligt förbättringsarbete leder till nöjdare kunder, nöjdare medarbetare, bättre samhälle och miljö samt ökad effektivitet.

SIQ – Institutet för Kvalitetutveckling finns till för de som vill bli bättre. Vår uppdrag är att skapa, samla och sprida kunskap om Kvalitetutveckling.

Institutet för Kvalitetutveckling

ÖSTEBODEN: Strålskaleten 6, 412 30 Göteborg
FÖRHOJDA: Myrskylatan 20, 711 20 Skövde
Telefon: 031 722 17 00 • info@siq.se • www.siq.se

FIGUR 2. Balansen mellan organisationens inre och yttre effektivitet.

Källa: SIQ Managementmodell, Handbok 2020

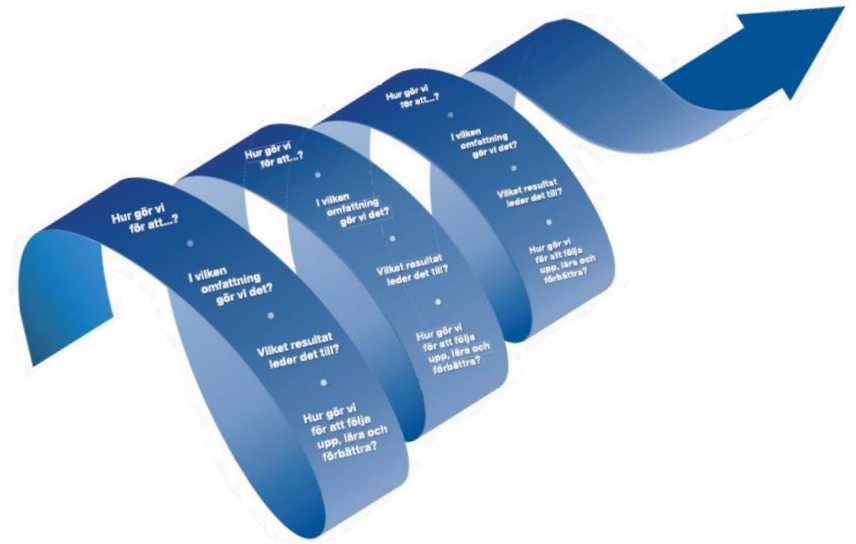

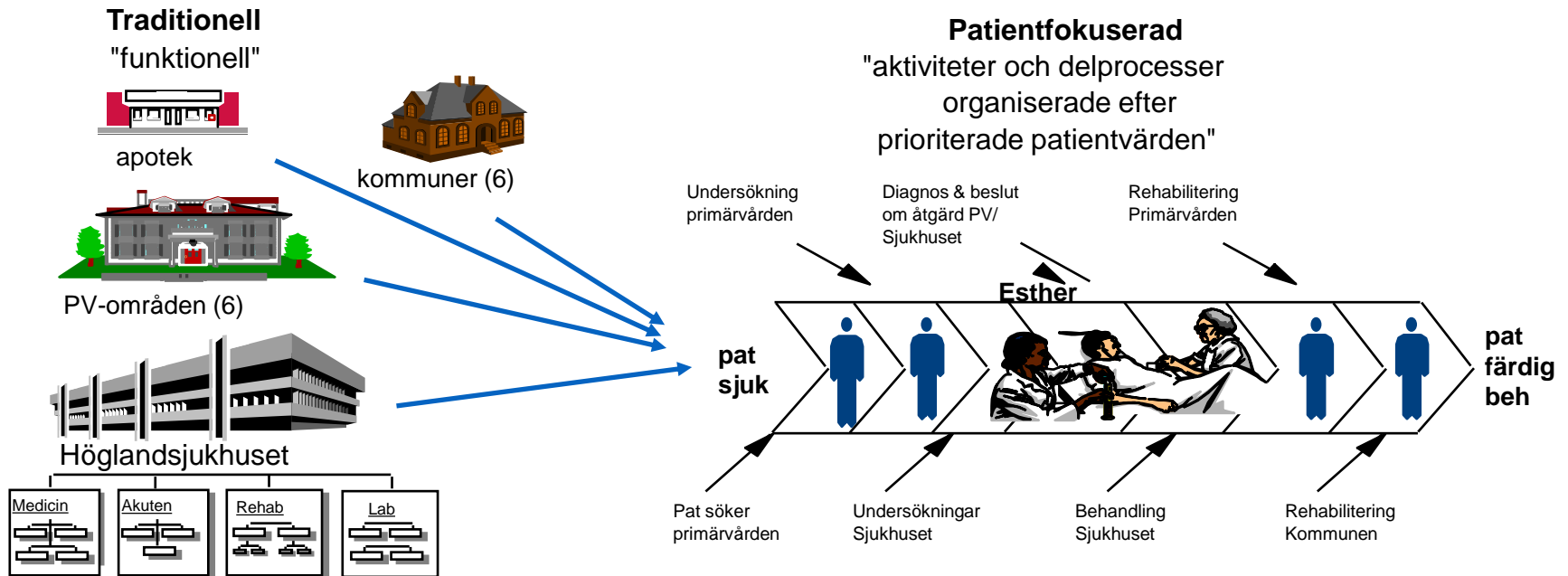
1. I vilken omfattning gör vi det?

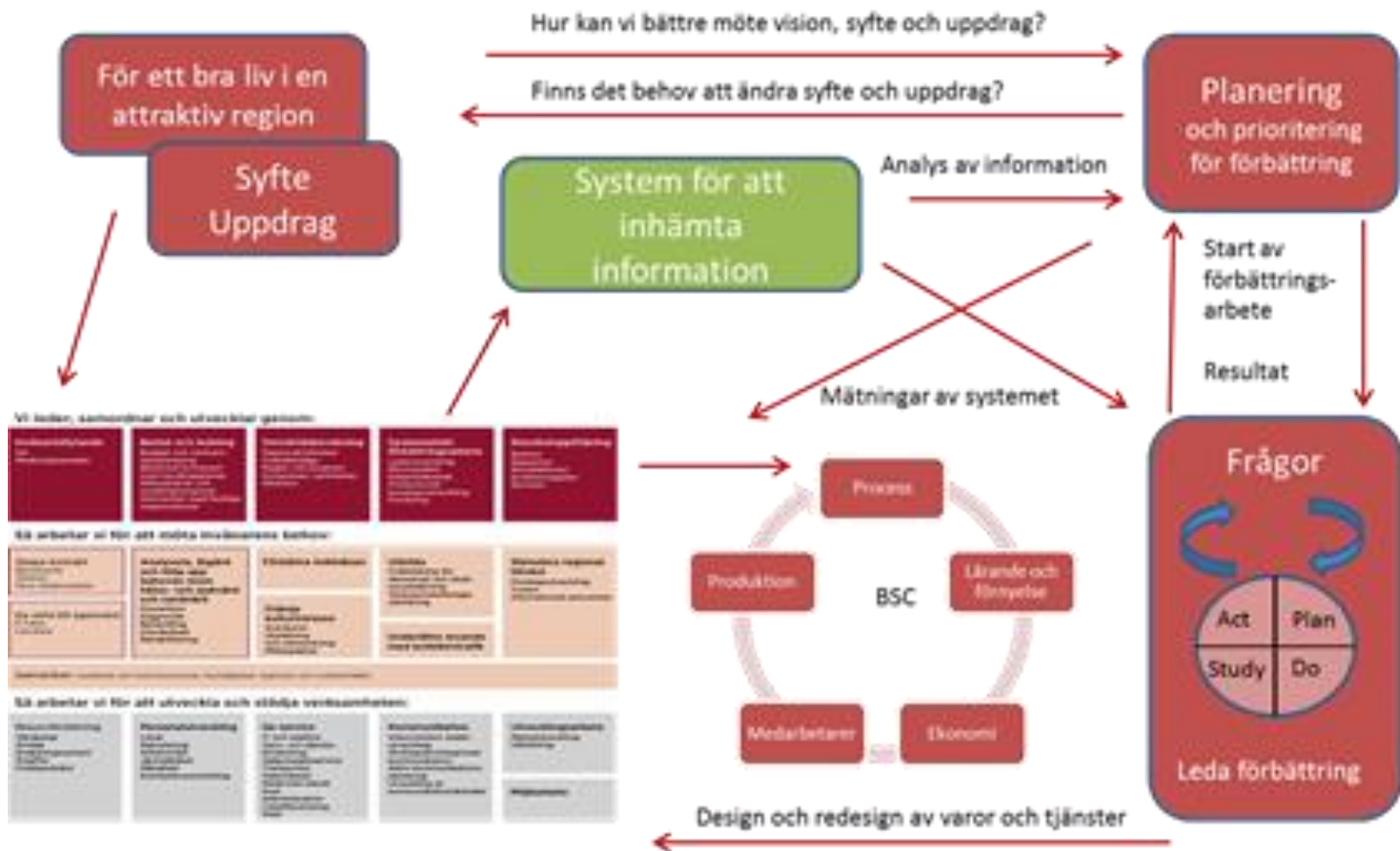
2. Vilka resultat leder det till?

1. Hur gör vi för att följa upp, lära och förbättra?

Från en funktionell till en processororienterad sjukvårdsorganisation

Vision och värderingar

1. Visionen **”För ett bra liv i en attraktiv region”** knyter ihop våra ambitioner inom verksamhetsområdena.
2. 13 grundläggande värderingar präglar arbetssätt, beslut och vägval.

**2013-
2023**

Löften till cancerpatienter i sydöstra sjukvårdsregionen

1. Få påbörja adekvat behandling inom fyra veckor
2. Erbjudas diagnostik och behandling enligt "bästa metod",
3. Vara välinformerade/delaktiga i hela vårdkedjan
4. I livets slutskede ges lika god palliativ vård oavsett bostadsort
5. Erbjudas bästa möjliga hälsofrämjande insatser och välfungerande screeningsprogram

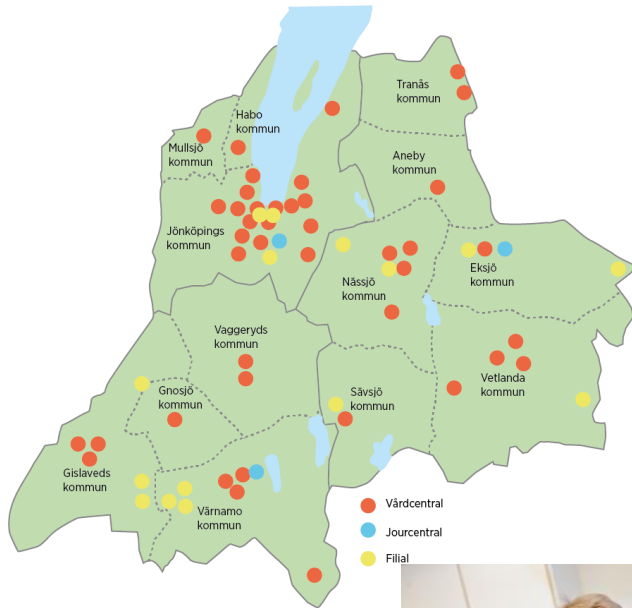
Vård efter behov

Jag får den vård jag behöver, när jag behöver den och på det sätt jag behöver?

Vårt system

Vårdcentraler och filialer

Folktandvården

Sjukhus

Vi leder, samordnar och utvecklar genom:

Invånarinflytande

Val
Medborgarpaneler

Beslut och ledning

Budget och verksamhetsplanering
Balanced Scorecard med handlingsplaner
Mötesplatser och medarbetarsamtal
Samverkan med fackliga organisationer

Omvärldsbevakning

Öppna jämförelser
Folkhälsoläge
Regler och program
Kongresser, seminarier, litteratur

Systematiskt förbättringsarbete

Ledarutveckling
Microsystem
Patientsäkerhet
Professionell kunskapsutveckling
Forskning

Resultatuppföljning

Bokslut
Rapporter
Resultattavlor
Kvalitetsregister
Revision

Så arbetar vi för att möta invånarens behov:

Vision för Region Jönköpings län: För ett bra liv i en attraktiv region

Skapa kontakt

Bemötande
Telefoni
Mina vårdkontakter

Ge stöd till egenvård

E-hälsa
Lärcaféer

Analysera, åtgärda och följa upp behoven inom hälso- och sjukvård och tandvård

Prevention
Diagnostik
Behandling
Omvårdnad
Rehabilitering

Förbättra folkhälsan

Främja kulturintresse

Scenkonst
Utställning och utsmyckning
Mötesplatser

Utbilda

Folkbildning för demokrati och ökad sysselsättning
Verksamhetsförlagd utbildning

Underlätta resande med kollektivtrafik

Stimulera regional tillväxt

Infrastruktur
Kompetensutveckling
Företagsutveckling i samverkan med näringsliv och föreningar /organisationer
Turism
Internationell samverkan

Samverkan i systemet och med kommuner, myndigheter, regionen och civilsamhället.

Så arbetar vi för att utveckla och stödja verksamheten:

Resursfördelning

Vårdpeng
Anslag
Ersättningssystem
Avgifter
Frisktvård

Personalutveckling

Löner
Rekrytering
Arbetsmiljö
Jämställdhet
Mångfald
Kompetensutveckling

Ge service

IT och telefoni
Varu- och tjänsteförsörjning
Hjälpmiddelsservice
Transporter
Vaktmästeri
Medicinsk teknik
Kost
Administration
Lokalförsörjning
Städ

Kommunikation

Intern/extern webb-utveckling
Strategiskt/integrerad kommunikation
Aktiv kommunikationsplanering
Utveckling av kommunikationskanaler

Utvecklingsarbete

Metodutveckling
Utbildning

Miljöarbete

Vi leder samordnar och utvecklar genom:

Systematiskt
förbättringsarbete

Beslut och
ledning

Omvärlds-
bevakning

Kommunikation

Uppföljning
Feedback

Hälsa

I vardagslivet

Stöd till kropp
och själ

Ta kontakt

Primärvård

Specialiserad
vård

Tandvård

När du är sjuk

Samverkan med t ex kommunerna

Värde för
patienten

Så arbetar vi för att stödja verksamheten:

Ekonomi

HR

Verksamhet stöd
och service

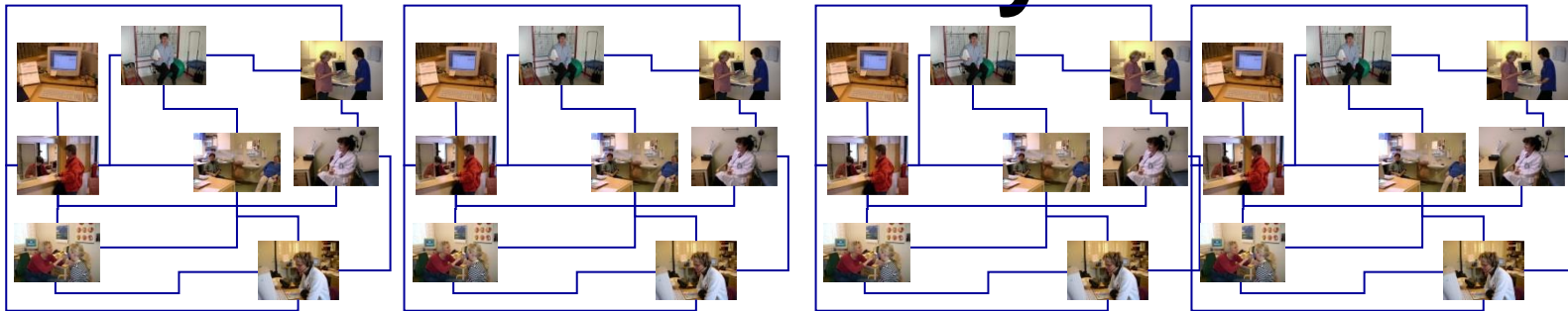
Smittskydd
vårdhygien

IT

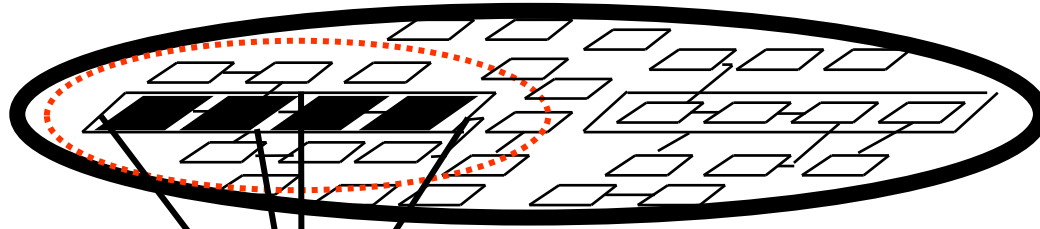
Qulturum
Metodicum
Futurum

Chefläkare
/sjuk-
sköterskor

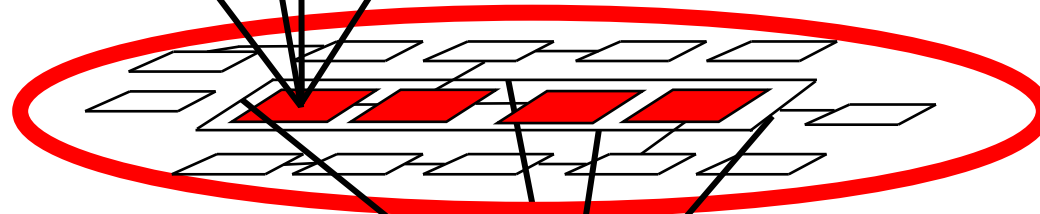
Olika nivåer I systemet

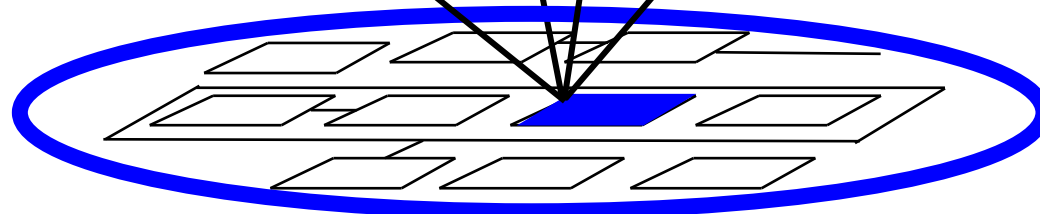
Mikrosystem

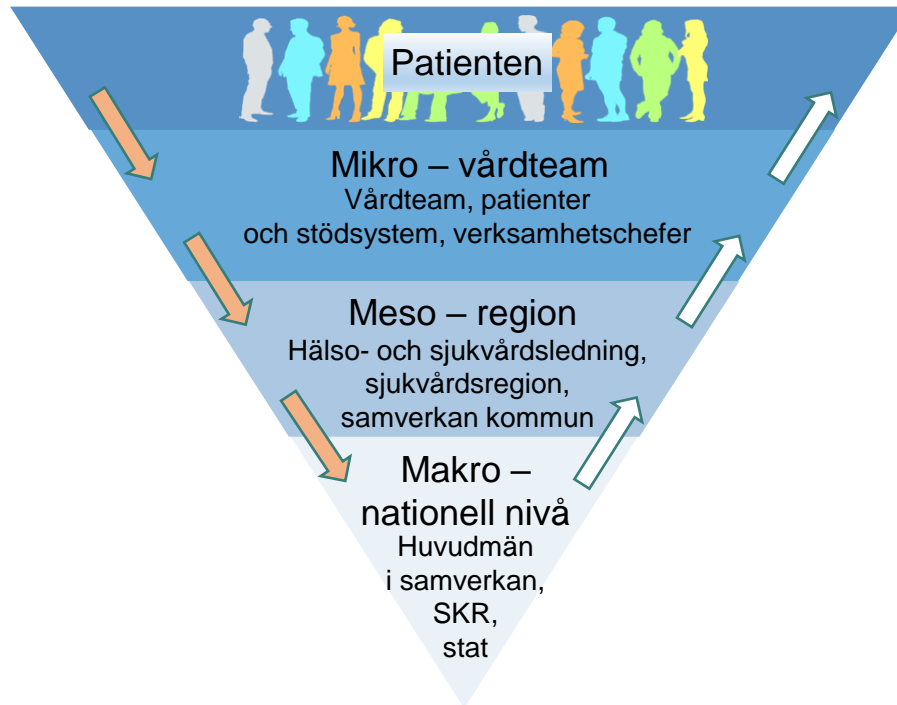

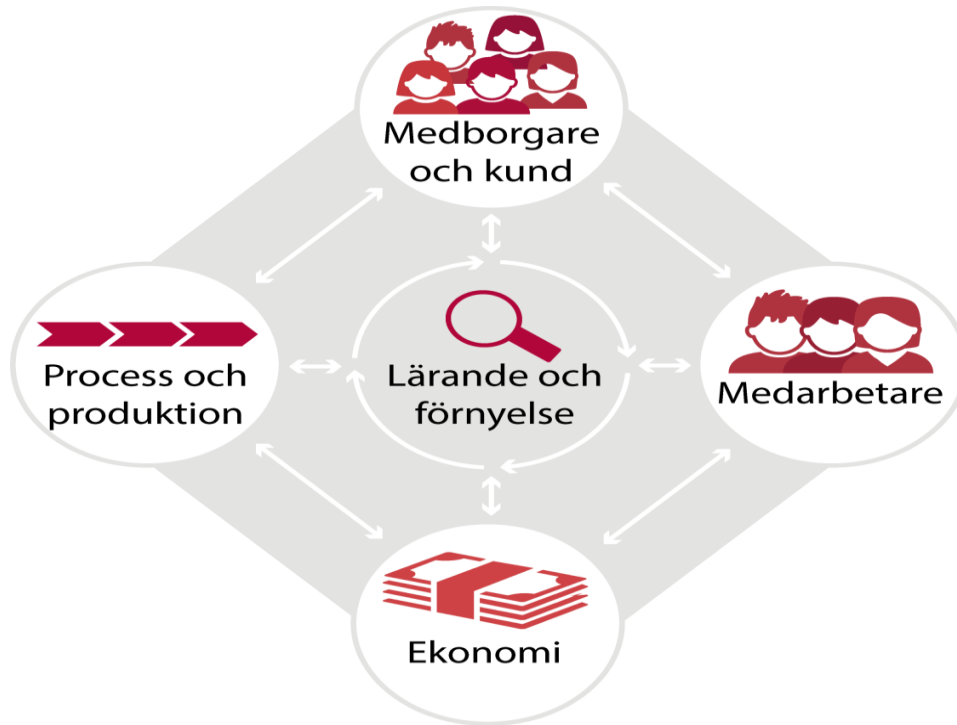
Mesosystem

Makrosystem

Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård

I komplexitet: fokusera på "RAR" istället för "RADAR"

Result – sätta mål: vad vill vi uppnå?

Approach – vad ska vi göra?
Deployment – hur ska vi göra?

Assess – följa upp & utvärdera: hur går det?

Refine – hur förfina mål & uppföljning?

Klara Palmberg Broryd, www.mementor.se

"Complex adaptive systems as metaphors for organizational management"

Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård

Vardagsliv

Stöd för kropp
och själ

Primärvård

Specialiserad
vård

Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård

Ur projektplan 2021

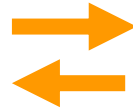

Tillsammans för bästa möjliga hälsa och
jämlig vård

Samskapande

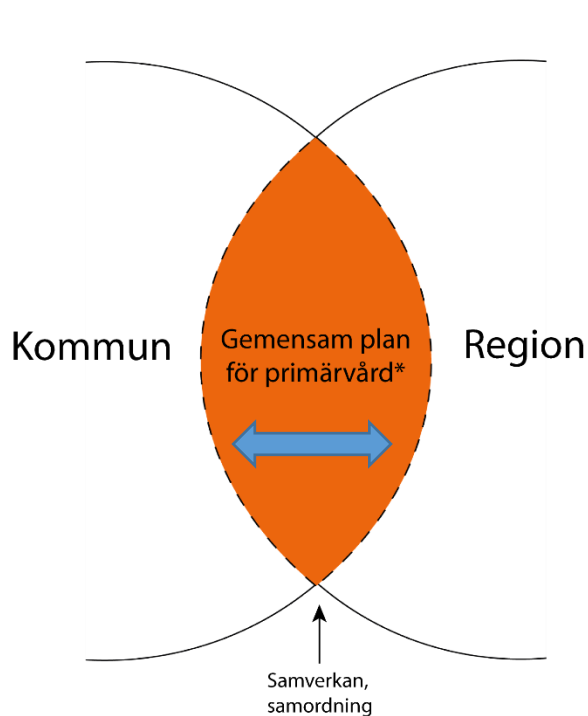
Aktiv patient

Väl förberett team

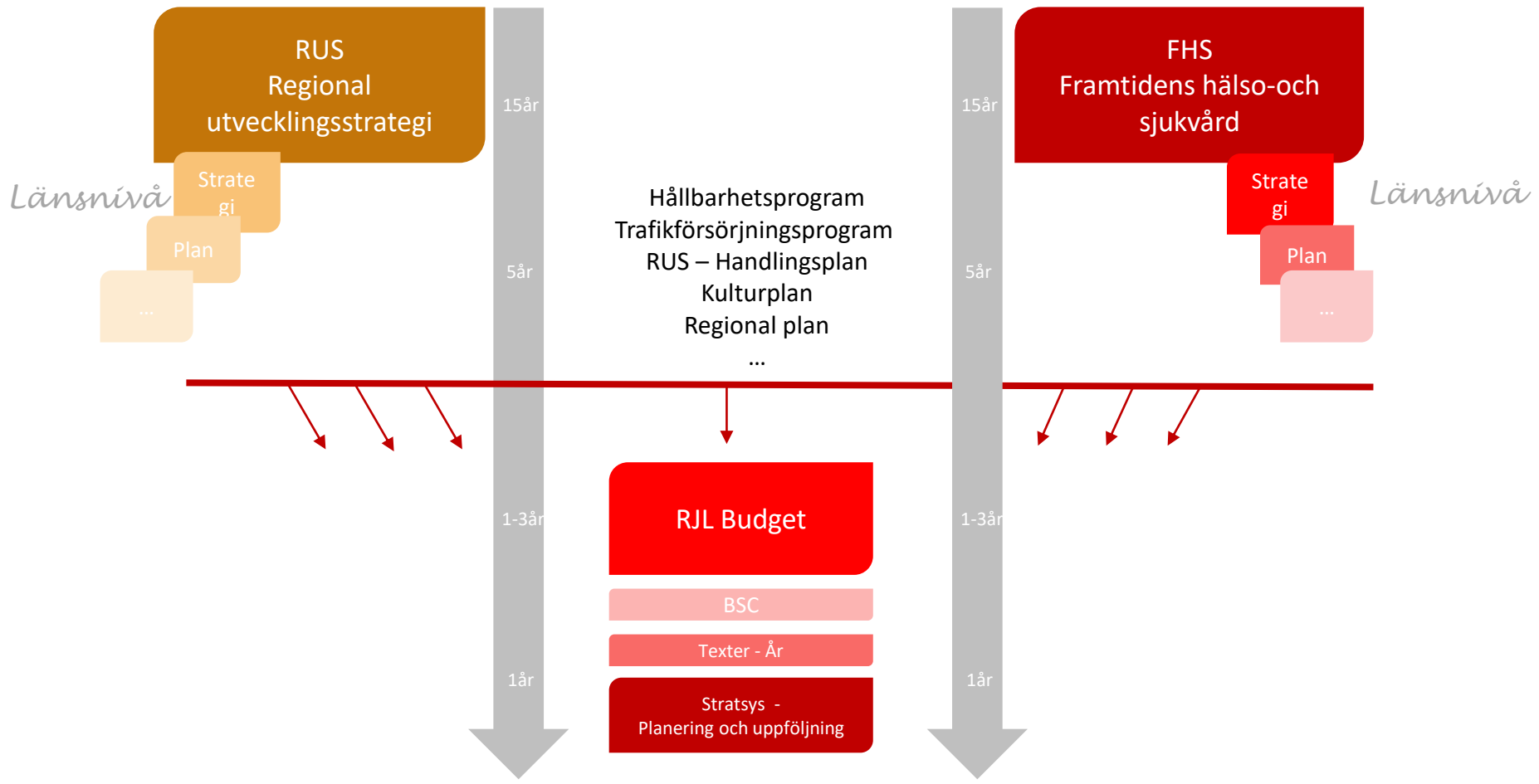
Nästa steg...”Plan för primär vård”

Samverkan Kommun/Region för omställning till Nära vård

*Referens: Huvudbetänkande för utredningen God och nära vård, Anna Nergårdh

Anette Nilsson, Anneli Forsgren, Jonas Almgren

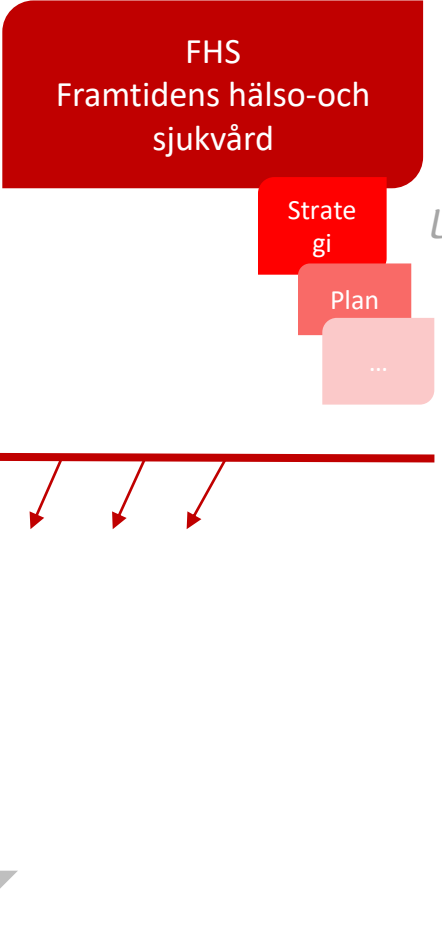
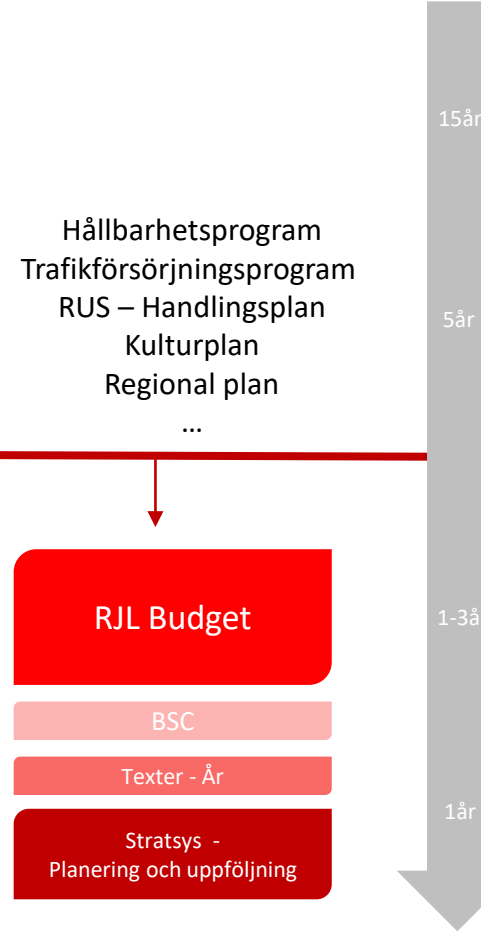
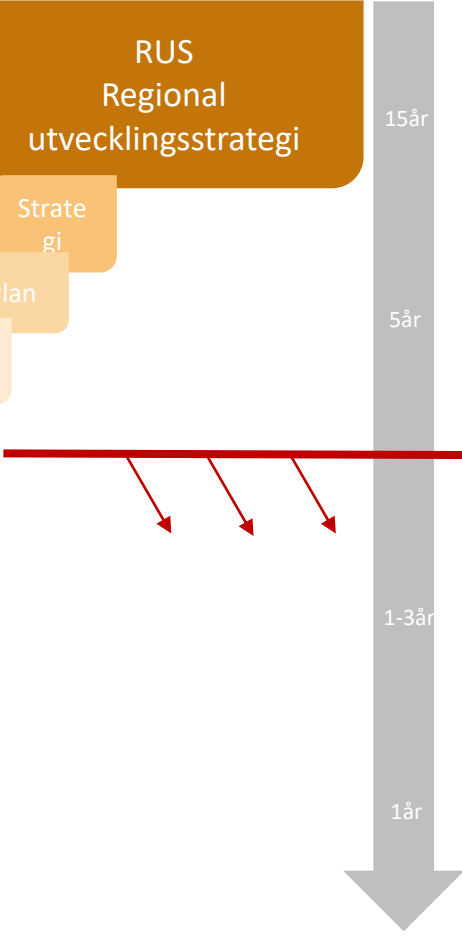

RUS
Regional
utvecklingsstrategi

FHS
Framtidens hälso-och
sjukvård

Länsnivå

Länsnivå

Strate
gi
Plan
...

Strate
gi
Plan
...

Hållbarhetsprogram
Trafikförsörjningsprogram
RUS – Handlingsplan
Kulturplan
Regional plan
...

RJL Budget

BSC

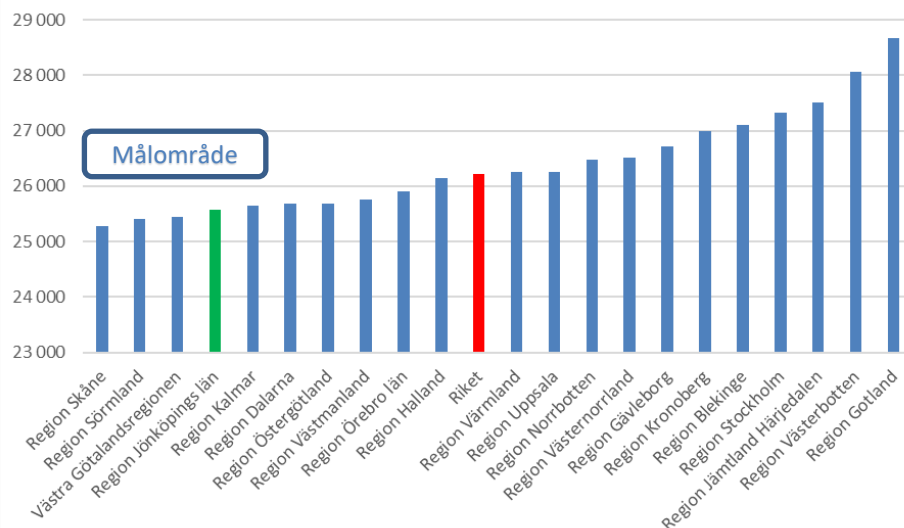
Texter - År

Stratsys -
Planering och uppföljning

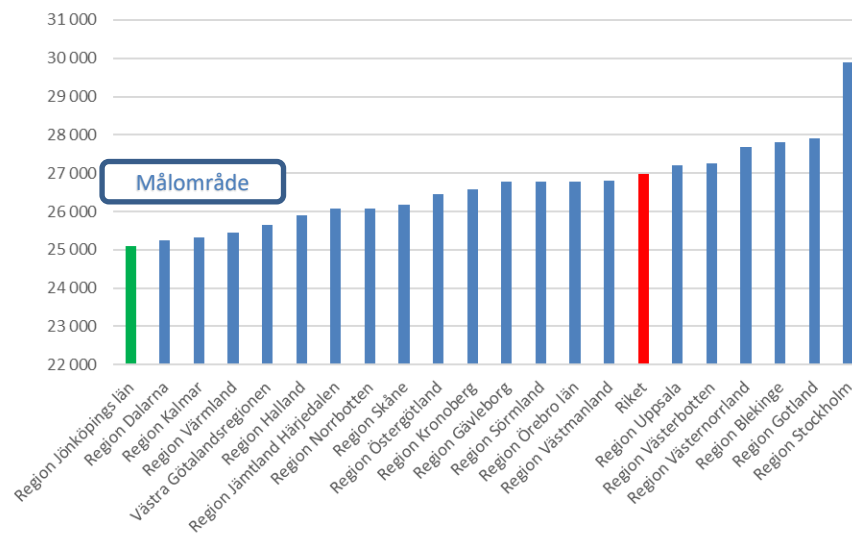

Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad kr/inv

Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad kr/inv 2018

Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad kr/inv 2019

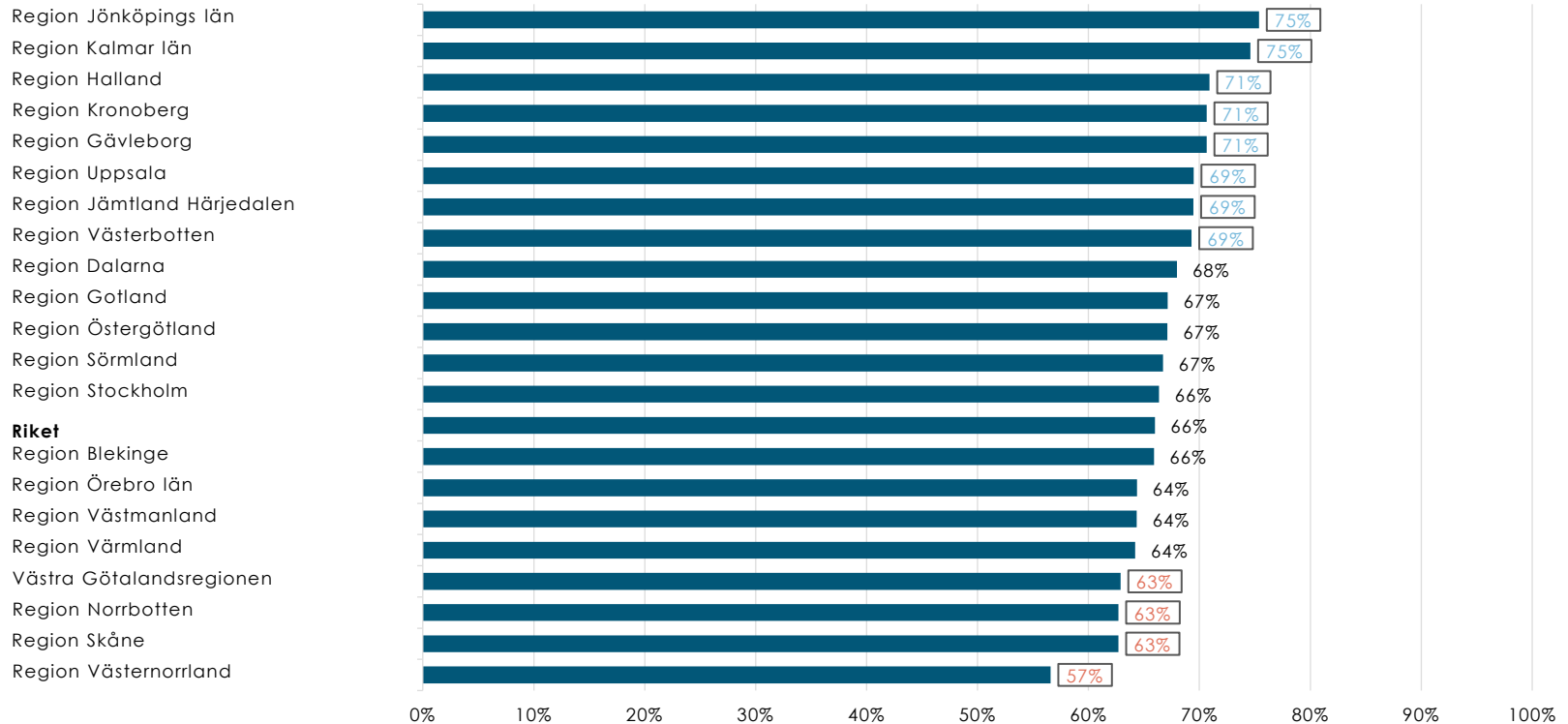

Nytt utjämningsystem beaktat både 2018 o 2019

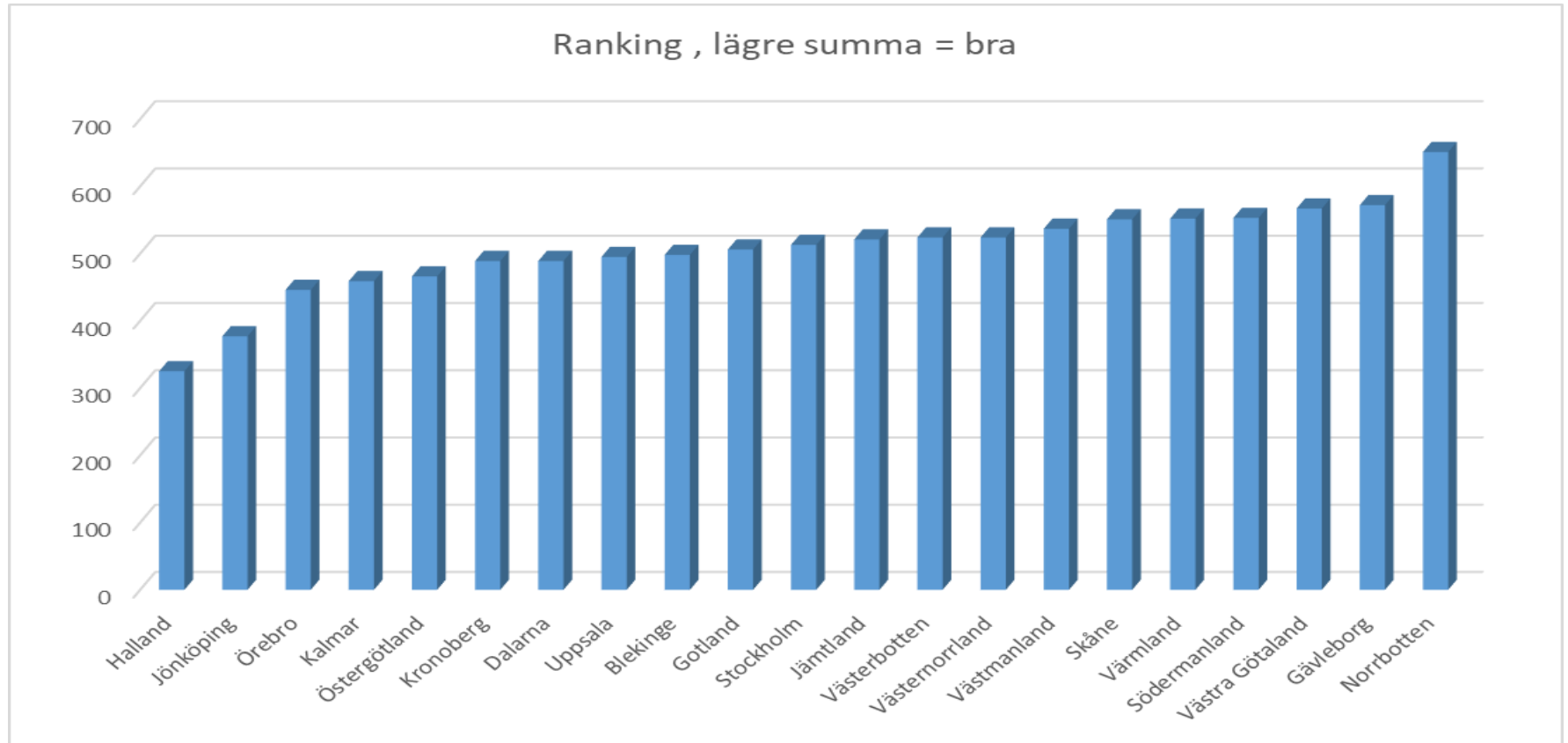
Tandvård ingår inte i beräkning av strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad.

Andel positiva

Hur stort eller litet förtroende har du för hälso-/vårdcentraler i din region?

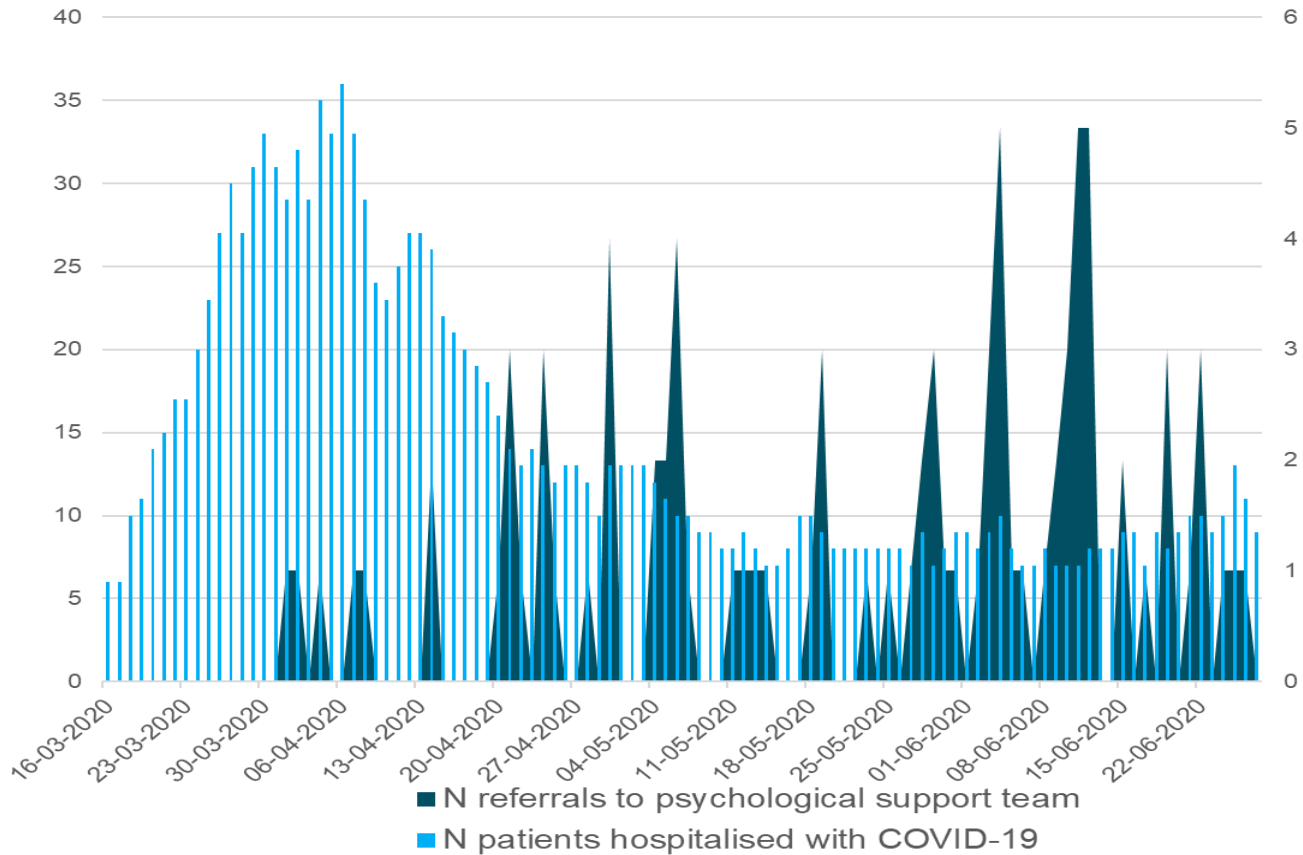
Öppna jämförelser

Psychological Safety: Emergency Personnel Directly Dealing with the COVID-19 Pandemic

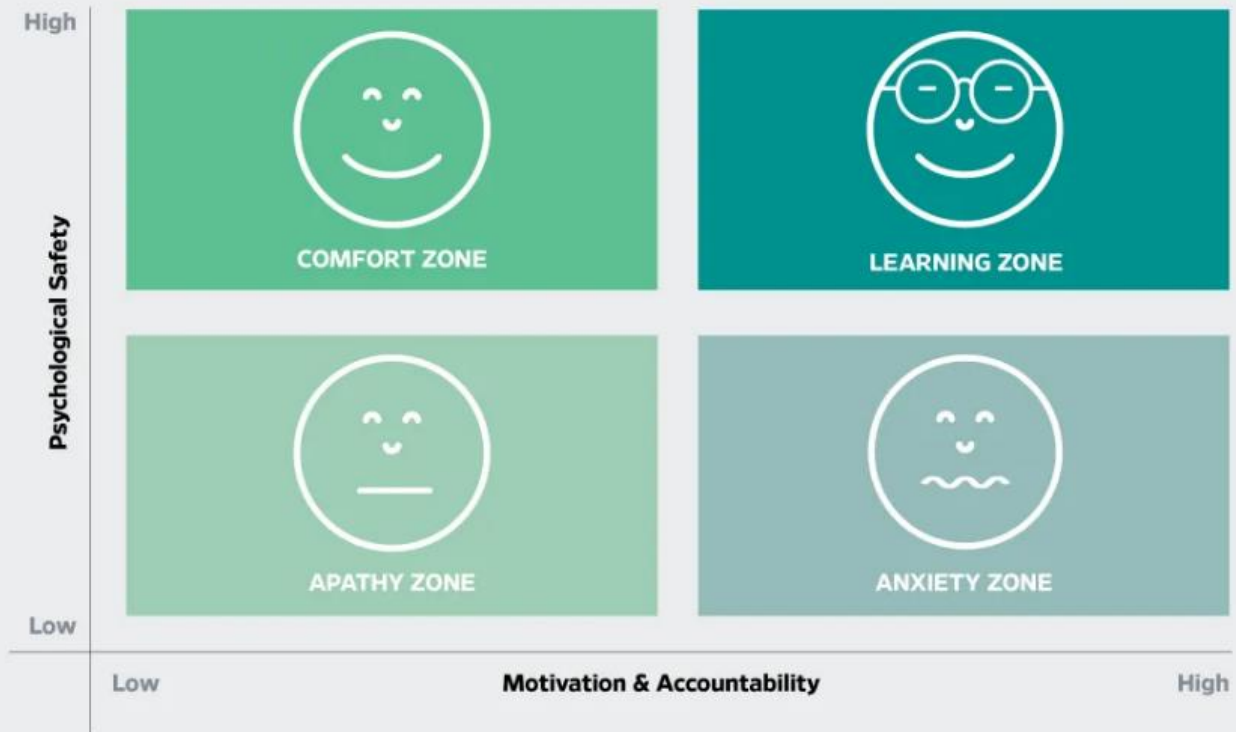
Low Psychological Safety

High Psychological Safety

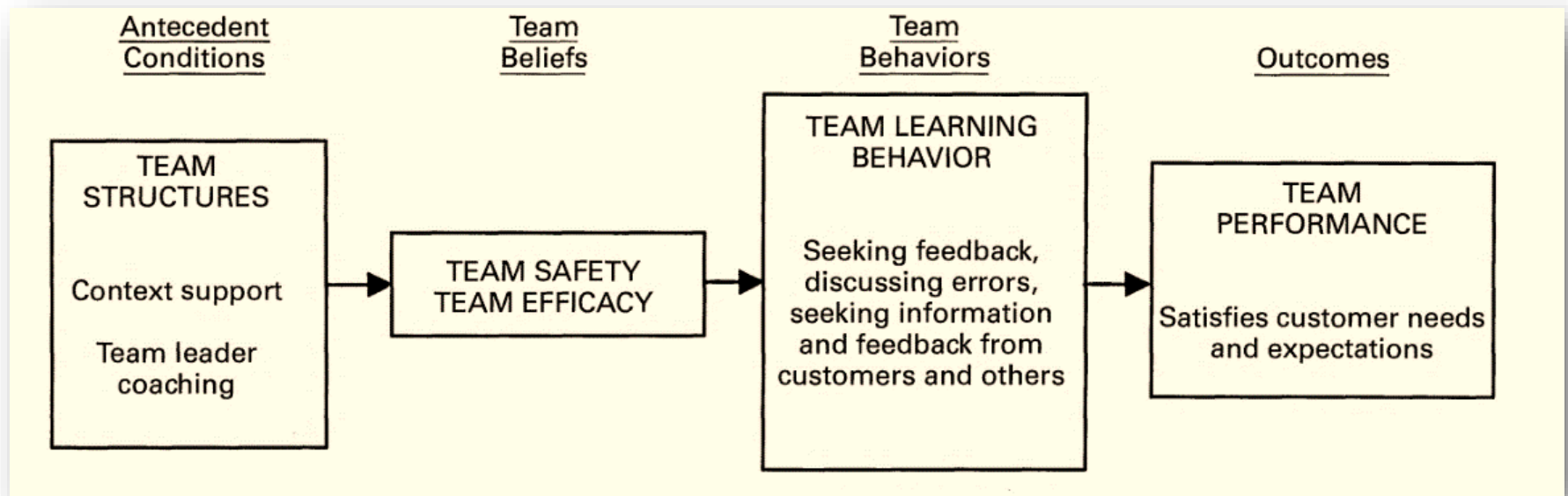

Accountability and Psychological Safety

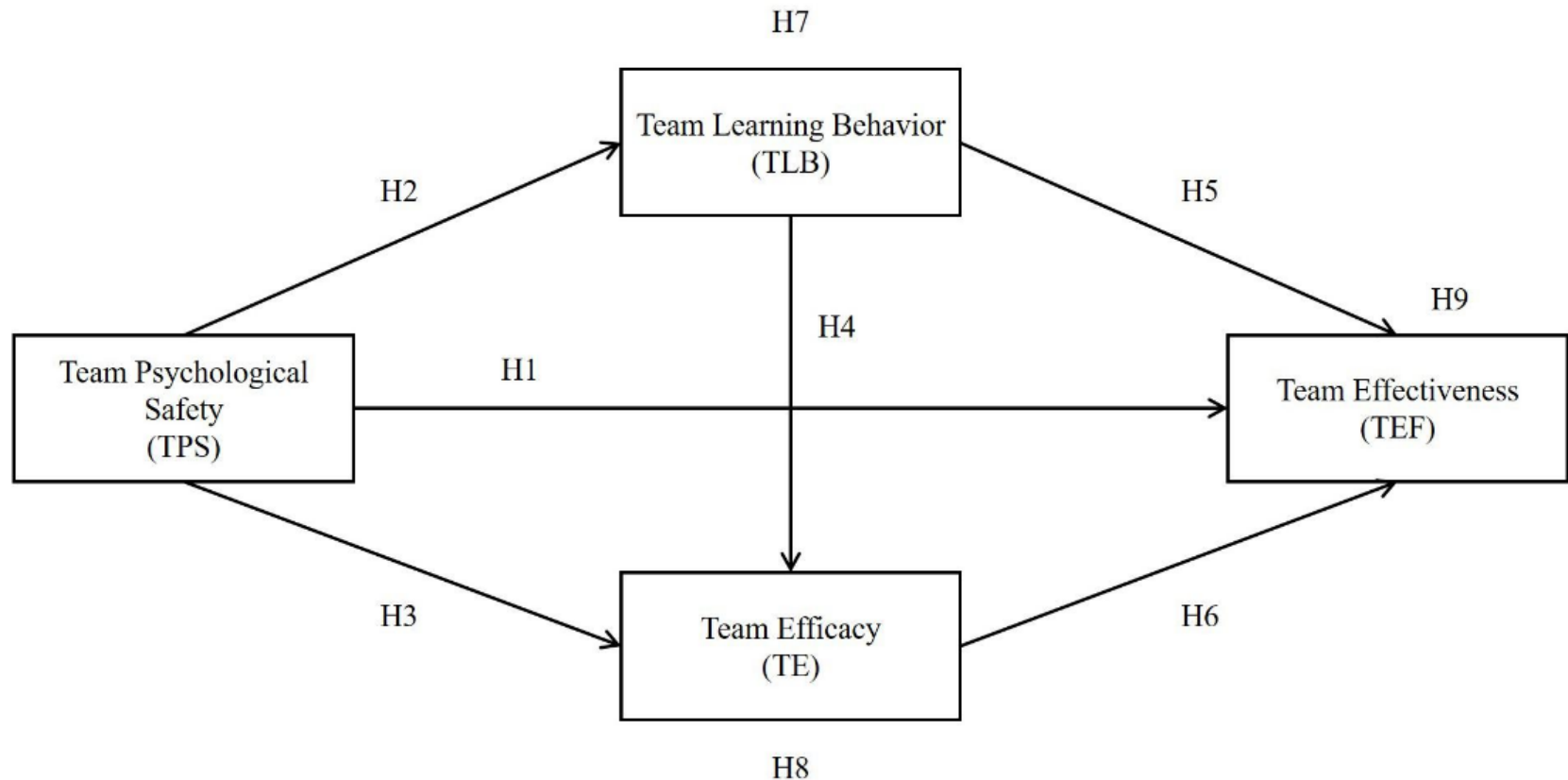

Insert ref: Amy Edmonson

Work Team Learning

How it all links together.....

Hur ser det ut I din arbetsmiljö:

1. Vad får dig att känna dig trygg och våga reflektera om otydligheter eller osäkerheter?

2. Vad kan få dig att känna dig så trygg att du är redo att pröva något nytt eller föreslå att det här behöver vi göra annorlunda?

Vänd dig till din granne.

Vilka faktorer är de viktigaste?

Så vad kan vi göra med denna förståelsen?

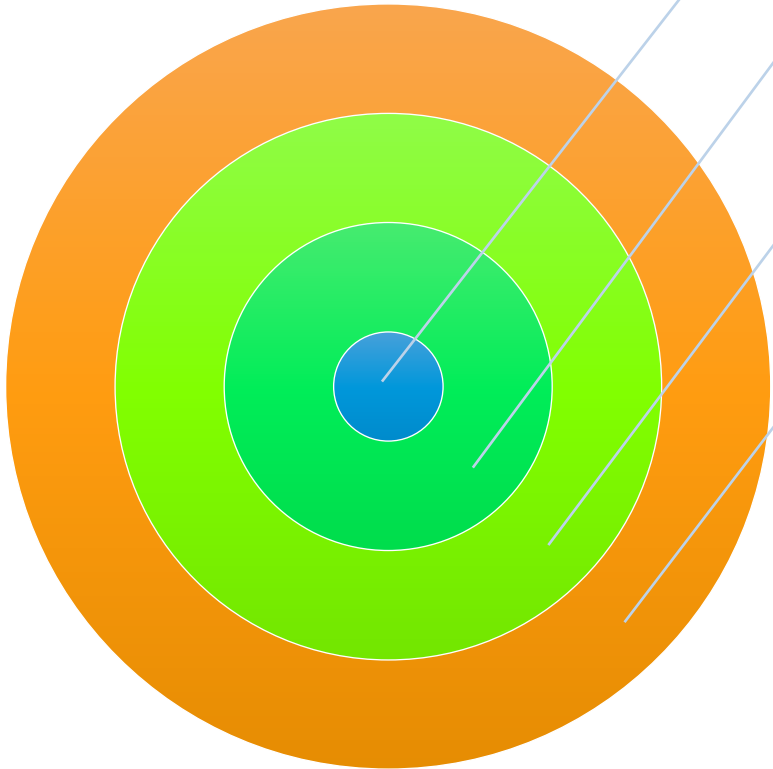
Clinical Microsystems

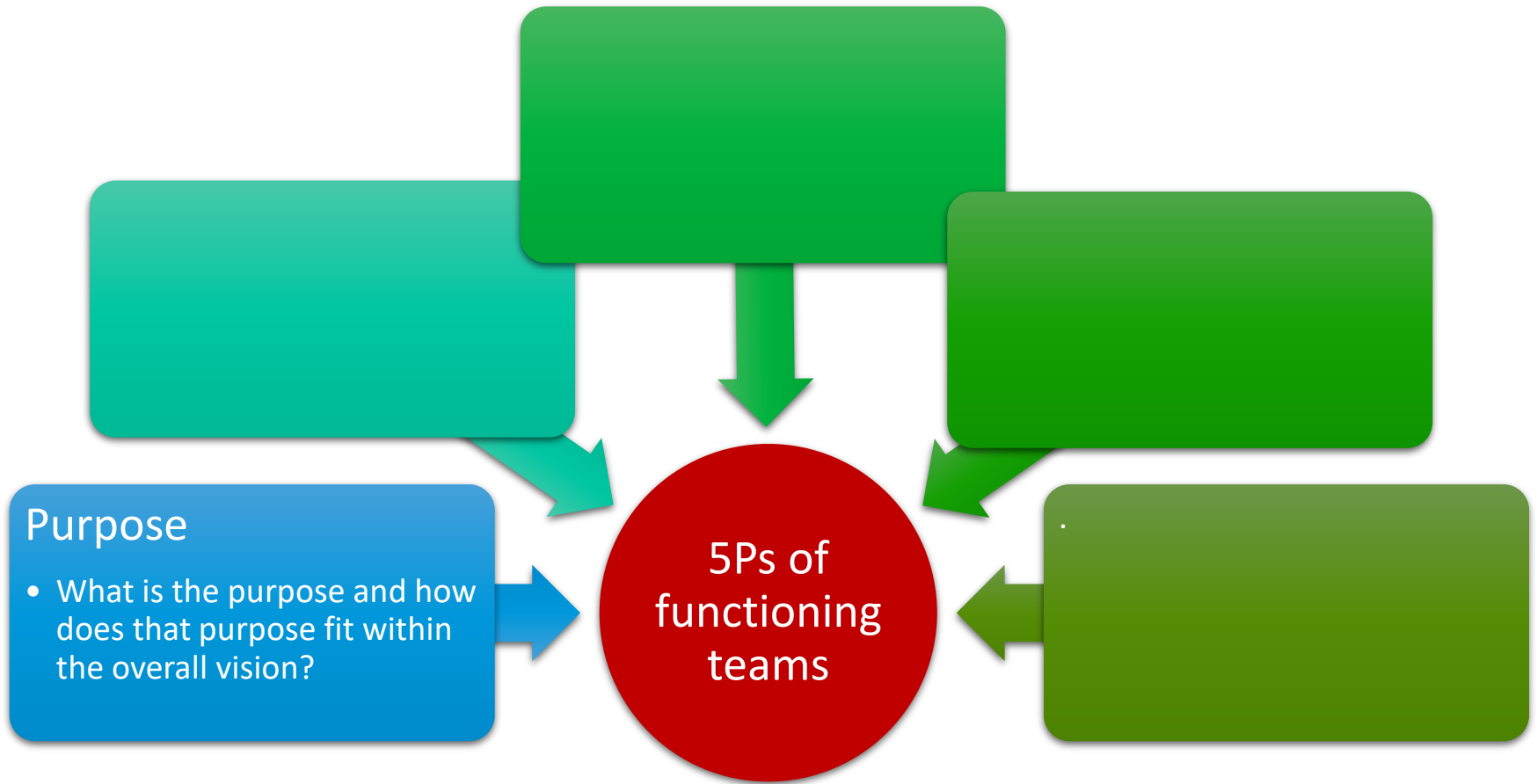
Patient

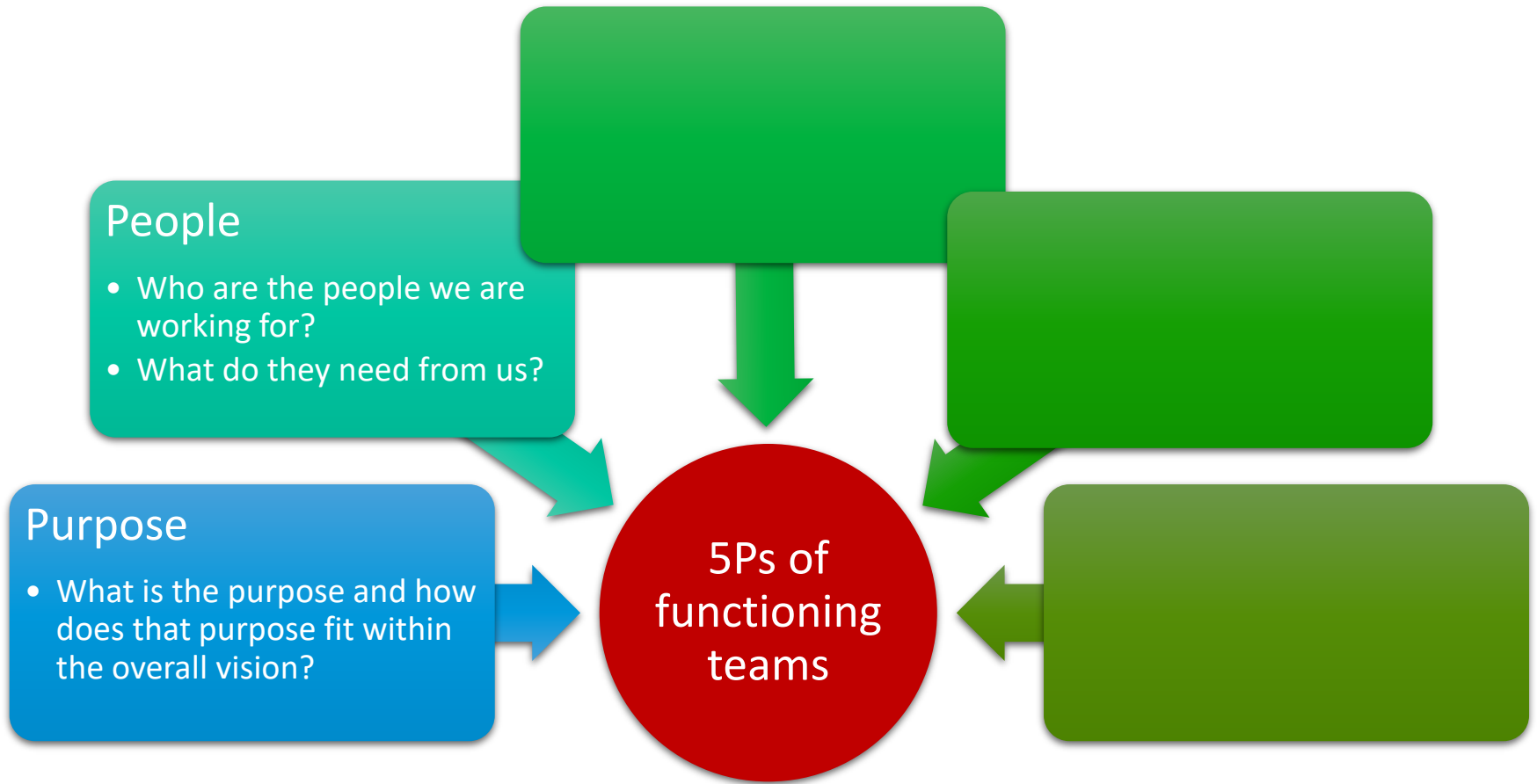
Microsystem

Mesosystem

Macrosystem

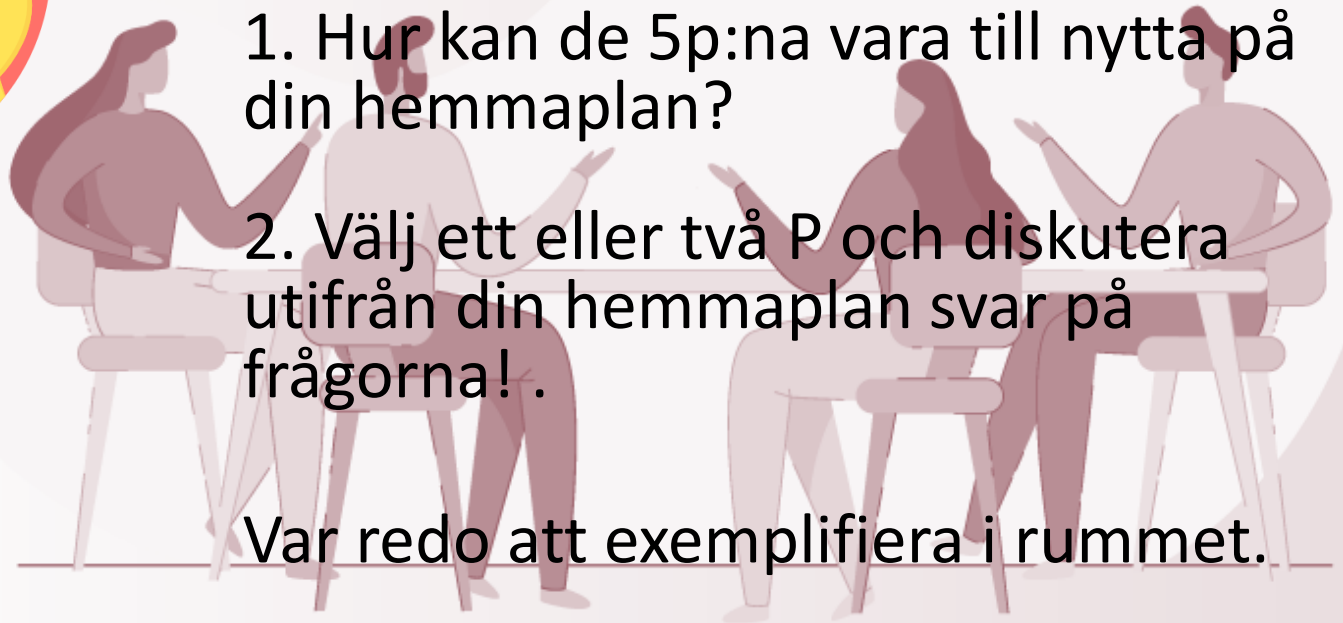

Låt oss utgå från hemmasituationen
Vänd dig till din granne:

1. Hur kan de 5p:na vara till nytta på
din hemmaplan?

2. Välj ett eller två P och diskutera
utifrån din hemmaplan svar på
frågorna! .

Var redo att exemplifiera i rummet.

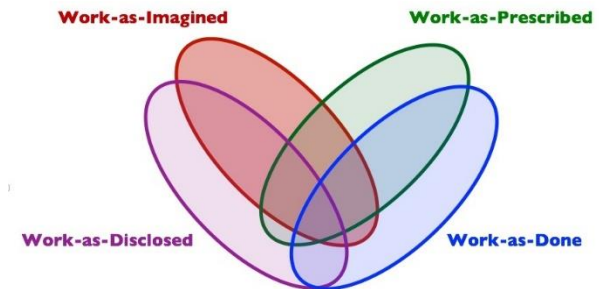

Work as imagined or work as done

Microsystems are maybe the most important birthplace of Insights

1. To be able to improve or develop a new strategy, we need to understand how our organization really works
2. Change is constant but it is hard to plan for constant change
3. The key is to secure both human and structural adaptability – **psychological safety** - By considering all four varieties of human work can we to understand what's going on.
4. It is hard to implement a strategy without mobilizing our microsystems

<https://humanisticsystems.com/2016/12/05/the-varieties-of-human-work/>
Shorrock, S. (2016, December 5)

THEY ALWAYS SAY

TIME CHANGES THINGS

BUT YOU ACTUALLY

HAVE TO CHANGE

THEM **YOURSELF**

ANDY WARHOL